

scholiarCantorum

La Vall d'Uixó

desembre de 2001

SUMARI

Impressió: Impremta
Sandalines.

Disseny i maquetació: Dario Fas
Correcció: Josep Vicent Font.

Col·laboradors:
J. Daniel Moliner, Joan Montón,
Carles Valls, Miquel Ortega,
José Gargallo, Teresa Castelló,
Josep Vicent Font, Jose
Mangriñan, Mar Valero, Nel·lo
Navarro, Mariana T. Rodriguez,
Vicente Joaquín Lacomba,
Victor Alapont i Revista *Serra
d'Or*.

Còmic: Vicent Antoni Ortega.

Agraïments a tots els que
desinteressadament han aportat
documentació i informació,
sense els quals aquesta revista
no hagués sigut una realitat.

INSTRUMENTS:

**El requint:
un petit gran instrument**
Per Enrique Salvador
pàg. 3

OPINIÓ:

**Per una nova
cultura:
Música per la Pau**
Per Vicent Martinez
pàg. 4

CONCERT DE NADAL:

Un concert per la Pau
Per Josep Vicent Font
pàg. 5 i 6

NOTÍCIES

pàg. 7, 9, 10, 12, 13 i 14

PARLEM AMB: PIET SWERTS

Per Josep Vicent Font i Joan Montón
pàg. 8

SARSUELA:

Actors a escena
Per Miquel Ortega
pàg. 11

**RECOMANACIONS:
PALAU DE LA MÚSICA**
pàg. 15

OPINIÓ:

A propòsit de *El chaleco blanco*
Per Mar Valero
pàg. 14 i 15

Insígnia de la Filarmonica
Vallense

REPORTATGE:
Les bandes de música: de la
tradició al món contemporani
(segona part)
Per Victor Alapont
pàg. 16 i 17

REPORTATGE:
El Misteri d'Elx
Per Mariana T. Rodríguez
pàg. 18 i 19

HISTORIAS DE LA ENTIDAD:
La Filarmonica Centro Vallense
(primera parte)
Per Vicente Joaquín Lacomba
pàg. 20, 21 i 22

HISTÒRIA DE LA MÚSICA:
GRÈCIA: Pas del mite al *logos*
Per Carles Valls
pàg. 23, 24 i 25

CÒMIC:
El mite d'Orfeu
(primera part)
Per Vicent A. Ortega
pàg. 26 , 27 i 28

HEM LLEGIT/ HEM
ESCOLTAT
Per Joan Montón
pàg. 29

REPORTATGE:
Els mestres cantaires de
Llevant
Per Victor
pàg. 30, 31 i 32

ESCOLA D'ESTIU 2001
pàg. 33

El requint: un petit gran instrument

Enrique Salvador Clavell

El passat 29 de setembre, en el concert de la plaça de l'Assumpció, va debutar una de les noves adquisicions que la nostra entitat ha fet recentment: el requint. El fet de comprar-ne un obeeïa a dues causes principals: la primera és que els requints que teníem no estaven en condicions (ni tan sols reparant-los); l'altre motiu era el projecte que té la Banda d'incorporar els màxim nombre d'instruments dins de cada corda. Comptàvem amb clarinets i clarinets baixos; ara també tenim el "caganiu" de la família.

Com acabe de dir, el requint és un instrument musical que pertany a la família dels clarinets. El seu origen es deu a la necessitat dels compositors de prolongar el registre sonor dels clarinets amb les mateixes garanties de sonoritat, agilitat i afinació. Del grup dels sopranos aguts, aquest és l'únic que ha perdurat, ja que els seus germans (requint en Sib i requint en Lab) van ser retirats a causa de l'afinació imprecisa i la sonoritat excessivament cridanera. En l'actualitat se sol usar el que està en to de Mib i, molt rarament, el que està en Re.

Com veiem en la il·lustració, és més menut que el clarinet convencional (2) i per això sona més agut. Com que està en to de Mib, és una quarta més agut que el clarinet en Sib; això vol dir que el requint (1), fent la mateixa posició que un clarinet, sona quatre notes més alt.

Pel que fa al so, podríem dir que és

bastant estrident, però ningú no li pot negar la gran personalitat. Destaca per la lleugeresa i la perfecta diferenciació dels tres registres: el greu té una sonoritat malenconiosa; el mitjà resulta una mica nasal; l'agut és estrident de veres.

Si ens referim al seu paper en les distintes agrupacions instrumentals i de cambra, cal dir que, en el camp concertant solista, el requint té un repertori escàs. Sol usar-se més en música de cambra; per exemple, en quartets (requint, clarinet, clarinet alt, clarinet baix), grups de clarinets... També s'utilitza en orquestres però, encara que també hi ha obres amb paper íntegre de requint, el més habitual és que el trobem en llocs puntuals. Tradicionalment també s'ha fet servir dins el context bandístic, però és un ús que decau (per no dir que pràcticament ja no s'hi utilitza). Cal destacar les següents obres per a orquestra on el requint té un paper realment important:

Les tremoladures de Till Eulenspiegel de Richard Strauss
Bolero de Maurice Ravel
Concert en Sol per a piano i orquestra de Maurice Ravel
Dafnis i Cloe de Maurice Ravel
La consagració de la primavera d'Igor Stravinsky
The Age of Gold de Dimitri Xostakòvitx
Qualsevol simfonia de Gustav Mahler

Des del punt de vista pedagògic, podríem dir que històricament aquest delicat instrument es donava als xiquets que començaven els estudis de clarinet. Per què? Doncs, molt senzill. Com que és més menut, els xiquets podien tapar amb més facilitat els forats de l'instrument, cosa que no podien fer amb el clarinet. Per sort, aquesta tendència ha anat desapareixent. I dic que per sort, si se'm permet l'opinió com a músic i com a docent, perquè el requint és un instrument molt més complicat que el clarinet des del punt de vista de l'emissió del so. Com que és més xicotet i té el broquet de dimensions inferiors, cal fer més força perquè sone i això limita bastant les possibilitats de l'alumne que comença i pot causar-li mals hàbits de cara al futur.

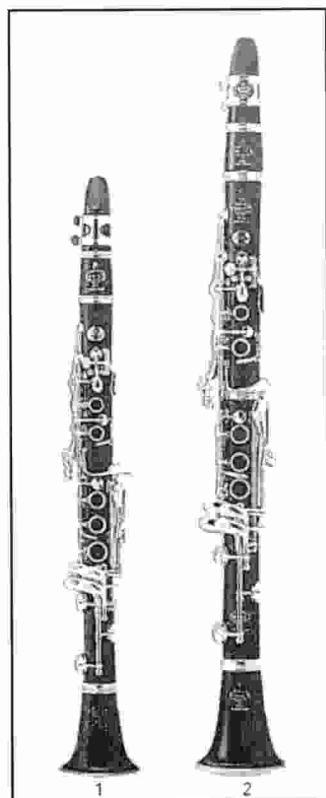
Sí que és cert que tècnicament s'acoba millor a la digitació dels més menuts, però ara tenim alternatives molt més lògiques i pedagògiques.

Per exemple, si un alumne, per les seues dimensions, no pot tapar bé els forats de la mà dreta (que sol ser la problemàtica), ens centrem més en l'esquerra fins que arribe sense cap

Imatge del requint recentment adquirit per la nostra entitat

El seu origen es deu a la necessitat dels compositors de prolongar el registre sonor dels clarinets.

dificultat.

Per la meua experiència -que, d'altra banda, tampoc no és gaire extensa-, puc dir que el requint és un instrument que, si es controla, dona molt de color a la corda de clarinets; però si no l'usem amb precaució, pot destrossar l'afinació de tota la corda. Ja es diu col·loquialment que "com més xicoteta és la nou, més faena mou". Per això deia abans que és molt difícil que un xiquet puga exercir un control tan precís i amb tanta cura. A més a més, pensem que en la majoria d'obres a aquest instrument se li exigeix una tessitura realment aguda i complicada a l'hora de tocar. Aquestes notes tan agudes presenten molts problemes d'afinació que s'han de tenir en compte (si no vols que el director et mire amb cara de pocs amics).

Els invite, en els pròxims concerts de la nostra Banda, a fixar-se especialment en aquest instrument a fi que constaten tot el que acabe d'exposar sobre aquest petit gran instrument: el requint.

El requint és un instrument que dona molt de color a la corda de clarinets; però si no l'usem amb precaució, pot destrossar l'afinació de tota la corda.

Per una nova cultura: Música per a la Pau

Estem patint el dolor de les víctimes del terrorisme als Estats Units d'Amèrica. Com patim i ja patíem abans de l'11 de setembre el dolor dels morts de fam, injustícies, exclusions i marginacions que hi ha al món. Volem aturar la guerra perquè amb ella només fem que incrementar la violència, no solucionem el problema del terrorisme, ni el de les desigualtats, exclusions i marginacions.

Per afrontar aquests problemes *necessitem canviar la cultura*. Vinc estudiant el sentit més simple que he trobat de "cultura": la capacitat humana de cultivar, conrear, llaurar la terra i les relacions humanes. També es pot cultivar una amistat i llaurar recte o tort segons com ens comportem uns éssers humans amb els altres. Fins i tot hi ha un sentit de conrear que vol dir tractar de manera mimosa, sensible, amb molta cura; a la Vall diem "malcriar" i "contemplar" en sentit positiu.

Depèn del que ens fem els un éssers humans als altres, de les relacions que cultivem o conreem, de la cultura que promovem, que ens

***La Schola Cantorum
té una llarga tradició
d'aplegar gent
al voltant de la música.***

excloquem i marginem o que cultivem l'amistat, llauem recte o tinguem cura els uns dels altres. *Sempre hi ha una relació entre cultura i responsabilitat. Per això necessitem canviar la cultura.*

Hem d'aprofitar tots els moments de la nostra vida, els personals i els socials per transformar els nostres hàbits, les nostres maneres de viure, la nostra cultura. Ara és un moment intens per pensar en la violència, la guerra, el terrorisme i les injustícies al món, perquè l'opinió

FOTO. CATALAN

Vicent Martínez

pública està sensibilitzada. La nostra sensibilitat envers el dolor, la marginació i l'exclusió, però, ha d'estar sempre present en les nostres vides, mentre quedi una sola persona o col·lectiu al món que no tinga reconeguts els seus drets com a persones.

La Schola Cantorum té una llarga tradició d'aplegar gent al voltant de la música. És com una gran família que reuneix moltes persones amb un estil cordial i afectiu per conrear l'amistat i la familiaritat. És per això que el concert de Nadal d'enguany ha volgut eixamplar

l'àmbit familiar, parroquial i ciutadà per convertir-se en un *acte de denúncia de tota violència, guerra i terrorisme, però també d'exclusió, marginació i generació de pobresa*. Sabem que podem fer una cultura diferent a través de tots el mitjans. Allò que té la Schola és la música:

***Canviem, per tant, la
cultura:
Fem música per la pau.***

***Volem aturar la guerra
perquè amb ella només
fem que incrementar la
violència.***

Vicent Martínez Guzmán
Càtedra UNESCO
filosofia per a la Pau

Un concert per la pau

El passat dia 22 de desembre, a les 7 de la vesprada, va començar el tradicional Concert de Nadal de la Schola Cantorum. El caràcter emotiu que sempre té aquest concert, perquè la data en què se celebra convida a la familiaritat i al desig de benestar, enguany ha estat accentuat pel lema que li hem donat: Cap a una nova cultura: música per a la pau. Creiem que, en les circumstàncies que travessa el món actualment, era necessària una aposta decidida a favor del diàleg i la pau, i en contra de totes les guerres. Per aquest motiu també, l'acte era organitzat conjuntament per la nostra entitat i per la Càtedra Unesco de Filosofia per a la Pau de la Universitat Jaume I i de la Fundació Caixa Castelló-Bancaixa.

La banda simfònica i el cor interpretant l'Himne a la alegria

El concert, presentat per la nostra vicepresidenta, Teresa Castelló, va començar amb l'actuació de la Banda Juvenil. Dels seus tres directors, Josep Daniel Moliner, Carmelo Giménez i Enrique Salvador, en aquesta ocasió va correspondre al tercer agafar la batuta. Després de presentar públicament els 14 músics que passaven de la Banda Juvenil a la Simfònica, va començar el concert, que va consistir en les següents obres: la marxa *Windfall*, obra de Bruce Fraser; *La Piràmide*, de Mike Story; *Carros de foc*, de Vangelis, en arranjament de Phil Field; i la cançó tradicional americana *Jingle Bells*, arranjada per Frank Bernaerts.

En les circumstàncies que travessa el món, era necessària una aposta a favor del diàleg i la pau i en contra de totes les guerres

A continuació, el Cor Juvenil, que prepara Toni Forner, va pujar a l'escenari i, en companyia de la Banda Juvenil, va interpretar la nadala *Santa Nit*.

El president de l'entitat, Felip Miralles, va entregar una placa de reconeixement al trombó Fèlix Garcia i al clarinet Enrique Salvador

Aleshores va ocupar l'escenari la Banda Simfònica. Abans que començara la seua actuació, la Junta Directiva va voler homenatjar dos músics de l'entitat que han acabat la carrera de Música amb premi extraordinari però que no han rebut el premi Euterpe que atorga la Federació Valenciana d'Entitats Musicals perquè no han estudiat en conservatoris valencians. Per tant, el

president de l'entitat, Felip Miralles, va entregar una placa de reconeixement al trombó Fèlix Garcia i al clarinet Enrique Salvador.

A continuació va començar el concert de la Banda Simfònica, sota la direcció de Víctor Alapont. Després d'una primera peça ben coneguda pel públic, el preludi de *El Bateo*, original de Federico Chueca, va començar el primer plat fort de la vesprada: el *Concert de trompeta* del compositor contemporani Alexander Arutjunjan, una obra d'enorme força inspirada en temes populars de la seua Armènia natal i una ocasió única per al lluíment del nostre trompetista Rubén de la Rosa.

Tot seguit va començar la part del concert que responia al lema esmentat al principi a favor de la pau. Per explicar el sentit d'aquesta dedicatòria, van

CONCERT DE NADAL

prendre la paraula els senyors Vicent Martínez, director de la Càtedra Unesco de Filosofia per a la Pau, i Francisco Toledo, rector de la Universitat Jaume I, els quals van insistir en la importància de canviar la cultura actual, basada en la violència i l'enfrontament, per una de nova, que es fonamenta en l'entesa i la cooperació. Després de la seua intervenció, la Banda Simfònica va interpretar *Banja Luka*, del compositor holandès Jan de Haans. És una obra inspirada en la recent guerra dels Balcans i *Banja Luka* és una ciutat de Bòsnia-Hercegovina que, com altres ciutats del voltant,

va sofrir les terribles conseqüències de l'odi entre els humans. Amb la intenció de realçar el missatge de l'acte, mentre la Banda interpretava aquesta peça i les dues següents, en una pantalla situada al fons de l'escenari, darrere dels músics, es projectaven imatges que contrastaven la violència i la solidaritat, dos comportaments ben propis dels éssers humans, i que anaven seguides d'altres imatges amb referències a la música, com un llenguatge capaç d'aglutinar tota mena de cultures i ideologies.

La peça següent va ser *Et in terra pax*, de l'autor belga Jan van der Roost. El títol de l'obra és molt expressiu i manifesta el seu desig i el nostre: pau a la terra. Però el compositor no té més remei que recordar que la pau no és més que un desig, encara, i que la realitat present és massa dura. Per això, enmig de l'obra es llig un sonet de l'escriptor escocès Charles Hamilton Sorley. El va recitar, combinant magistralment la passió i la fredor, tal com exigeix l'obra, Vicent Talamantes. És un

FOTO: CARTIAR

Rubén de la Rosa durant la interpretació del *Concert per a trompeta* d'Arutjunjan

***Banja Luka*, del compositor holandès Jan de Haans es una obra inspirada en la recent guerra dels Balcans.**

***Et in terra pax* manifesta el desig del seu compositor, Jan van der Roost, i el nostre: pau a la terra**

El compositor Jan de Haans

poema terrible d'un escriptor simbòlic. Sorley va morir l'any 1915, durant la Primera Guerra Mundial, a Normandia, quan només tenia 20 anys, d'un tir al cap. Entre les seues pertinences van trobar un quadern amb poesies i la seua família les va publicar poc després. El sonet que es recita durant la composició és precisament l'últim que va escriure. La prematura mort havia estroncat definitivament la inspiració d'un gran poeta.

Però un concert com aquest no podia ser només una denúncia de les injustícies actuals, sinó que havia d'acabar amb un to d'esperança en el futur. Per això la Banda Simfònica i el Cor de l'Ateneu Musical Schola Cantorum van interpretar l'*Himne a l'alegria*, el conegut fragment de la *Novena Simfonia* de Beethoven, en versió de Waldo de los Ríos.

Després van arribar els regals: el primer, *High-tea*, un joc musical del compositor Ted Huggens; seguidament i per acabar, *La marxa de Radentzky* de Johann Strauss, una peça que, des de fa anys, tanca els concerts de Nadal de la nostra banda.

Els comentaris del públic, al final del concert, destacaven la qualitat musical del concert i l'encert del lema escollit. Un motiu doble de satisfacció, per tant, per a tota l'entitat.

Josep Vicent Font

Michel Cervantes és el nou director del cor

Michel Cervantes és des de fa dos mesos el responsable del cor polifònic de la nostra entitat. Cervantes, de 41 anys, és director d'orquestra i cor i també professor superior de trombó. Té una llarga experiència com a director de bandes de música i cors polifònics. Com a trombonista ha col·laborat amb formacions jazzístiques, grups de cambra, orquestres simfòniques i bandes simfòniques. Des de la mort del fundador de la nostra entitat, don Miguel Arnau, fa gairebé deu anys,

Vicent E. Talamantes es va fer càrrec d'aquesta pionera secció fins que fa uns mesos va ser succeït per Salvador Peris. Ara, amb Cervantes, s'enceta una nova etapa. El seu primer

acte com a director serà el proper 4 de gener en l'església de Nostra Senyora de l'Assumpció on dirigirà en el Concert Líric de Nadal, la cantata nadalenca *Nit miraculosa*.

Michel Cervantes amb Amparo Segarra

La Banda Simfònica acudirà al Certamen Provincial

Els músics de la Banda Simfònica decidiren participar en el proper Certamen Provincial, que se celebrarà els dies 28 i 29 d'abril en el Teatre Principal de Castelló. El president de l'entitat, Felip Miralles, havia explicat en un assaig anterior la postura de la Junta Directiva sobre la conveniència d'anar a aquest concurs, però aclarí que es faria exclusivament allò que decidiren els músics. En una votació a mà alçada els músics mostraren, amb una gran majoria, la voluntat d'acudir al concurs. El director de la Banda Simfònica, Víctor Alapont, explicà el compromís que suposa la preparació d'aquestes fites i anuncià l'obra d'interpretació obligada: *Preludi per un aniversari* del borrianenc Salvador Sebastià.

L'Ateneu Musical Schola Cantorum disposa d'una pàgina web i correu electrònic

L'Ateneu Musical Schola Cantorum, com una entitat viva que és, no ha tardat a pujar al carro de les noves tecnologies i des d'ara els socis, els simpatitzants i tots els internautes ja poden accedir a tota la informació de la nostra entitat viatjant per Internet.

El seu creador ha estat José Gargallo Tuzón i l'adreça és: pagina.de/schola. Aquesta pàgina està estructurada en diversos apartats: la **seu** (dades identificatives), l'**entitat** (història i

Imatge de l'àlbum de fotos de la pàgina web

Web:
PAGINA.DE/SCHOLA

E-mail:
SCHOLACANTORUM@HOTMAIL.COM

Junta Directiva), les **seccions** (bandes, cor, orquestra, sarsuela i escola de música), les **notícies**, la **revista** i les **fotos**. Si disposeu d'un bon ordinador i esteu connectats a Internet, ja podeu accedir a la pàgina teclejant l'adreça i picant amb el ratolí totes les seccions. Així podreu assabentar-vos de tot el que ha sigut i és la nostra entitat. A més a més, hi trobareu un fòrum d'opinió on podreu manifestar el que penseu i donar els suggeriments i la informació que considereu, tant de la pàgina com de l'entitat. També podreu fer arribar informació que ajude a l'ampliació i la millora de la pàgina mitjançant el correu electrònic.

Piet Swerts

Per Josep Vicent Font i Joan Montón

El repertori que en les darreres actuacions ofereix la Banda Simfònica està gairebé sempre dedicat a obres compostes originàriament per a banda. El nostre director, Víctor Alapont, opina que la banda és un instrument amb veu i personalitat pròpies i que per sort no falten compositors que conreen la creació per a formacions com la nostra. Això suposa limitar les transcripcions

i alhora interpretar obres d'artistes del nostre temps, com *Martenizza* de Piet Swerts, compositor belga d'uns quaranta anys, amb el qual, gràcies a les noves tecnologies, ens hem pogut comunicar. Swerts que es considera un compositor autodidacte va guanyar l'any 1993 el Premi de Composició Queen Elisabeth per *Zodiak*, un concert per a violí.

En el vostre repertori, trobem algunes obres originals per a banda, a més de *Martenizza*. Quins són els aspectes sonors que us interessin més d'aquesta formació?

-De fet, *Martenizza* és la primera peça que vaig re-arranjar per a banda. Originalment la vaig compondre per a orquestra simfònica i el meu amic Jan Van der Roost em va insistir que intentara fer-la per a aquesta altra classe d'orquestra. Personalment m'agrada molt el so d'una banda, perquè a les meues orelles sona més a grup modern, contemporani, que la clàssica orquestra simfònica. Té altres possibilitats i espere, escrivint per a aquests grups, renovar el repertori i sobretot buscar nous colors per a aquestes orquestres. Especialment m'agrada el so dels instruments baixos, la calidesa dels baritons i el clarinet baix, i els saxòfons també són els meus favorits! Per tant, aquesta *Martenizza* era la meua primera prova en aquest mitjà. En realitat el primer títol d'aquesta peça era *Festival Overture*.

-Per què heu concebut *Martenizza* per a banda?

-Perquè Jan Van der Roost coneixia la peça i va creure que convindria a aquest mitjà. Aquesta peça també té un arranjament per a piano a quatre mans. A hores d'ara ja ha sigut interpretada per més de 300 orquestres arreu del món.

-Qui és Ivo Stoykov [persona a qui va dedicada l'obra]? I quina relació hi ha entre *Martenizza* (març en búlgar) i aquest personatge?

-Ivo era un bon amic búlgar, un director, que vaig conèixer fa temps a Katowice, Polònia. Ens vam veure tan sols aquella vegada, durant un concurs de directors on participàvem tots dos. Després vam continuar escrivint-nos, i cada març sempre m'enviava un cordonet blanc i roig, que calia posar en un arbre en primavera, quan es veia es primer ocell que niuava (no en sé el nom anglès) i expressar un desig. És una vella tradició que els búlgars passen als seus millors amics, i li diuen

"Els compositors componen més per a banda, té a veure amb tenir un bon editor"

"Martenizza"! Desgraciadament ara ja no tenim cap contacte!

-Vós definiu aquesta obra com una obertura de primavera. Quan parlem de primavera, nosaltres estem potser una mica influïts per Vivaldi, i per aquesta "deformació" (excuseu-nos la paraula, però no podem evitar-la) ens sorprèn el caràcter burlesc i intrigant de primer

Portada d'un dels discs que ha editat Piet Swerts

tema: té alguna relació amb la música búlgara? Tanmateix el segon tema provava un contrast, la melodia té un sentit més amable. Voleu explicar-nos un poc l'estructura i la concepció de l'obra?

"M'agrada molt el so d'una banda, perquè sona més a grup modern, contemporani, que la clàssica orquestra simfònica."

-Estic convençut que aquesta música primaveral no té res a veure amb Vivaldi: la música té un caràcter feliç, amb molta energia, i a vegades amb una referència simpàtica a altres compositors, com el segon tema a John Williams, mentre que la part central és més com una dansa hongaresa de Brahms, però que evoluciona cap a Xostakóvitx! És una simple obertura amb pulsacions rítmiques en forma ABA i això és tot!

-És cert que ara els compositors componen per a banda més que abans? A parer vostre, quines en són les raons?

-Sí, és veritat! Té a veure amb algunes coses pràctiques com: tenir un bon editor, que enregistre totes les teues obres en CD i les distribuisca per tot el món, com fa De Haske! I la conseqüència d'això és que, si compons una peça que toquen 600 bandes del món, perquè t'has d'esforçar per compondre música simfònica que troba tantes dificultats de programació!

-Coneixeu l'obra de Franco Cesarini? Us agraden els *Mosaici Bizantini*? I Jef Penders?

-Vaig conèixer personalment Franco el mes passat a Bèlgica i m'agrada força la seua música! És un compositor ple de talent i té la meua edat. Jo mateix vaig dirigir el seu bell *Arlequí*, que és una peça fantàstica! No coneix Jef Penders. Franco és un home molt agradable! I tenim moltes coses en comú!

-Moltes gràcies i, per favor, disculpeu el nostre atreviment.

-De res. Us desitge molt d'èxit i gràcies per tocar la meua música! Podeu visitar www.composers21.com, on trobareu el meu cv, i la relació completa de les meues obres, enregistraments i adreces. Per a banda també he compost: *Fantasy Tales*, *Apocalyps II*, *Epitaph*, *The Titanic Saga*, *Cin Cin Shirim*, *Centennial*, *Remembrance*.

Celebració de Santa Cecília

Actes programats

Dissabte 24: A les 7h. de la vesprada **missa cantada** pel Cor de l'Ateneu Musical a l'església de l'Assumpció

Diumenge 25: A les 10:30h. del matí tingué lloc una desfilada de les dues bandes, la Juvenil davant i la Simfònica darrere, per arregar els **14 músics** que passaven de l'una a l'altra. L'eixida va ser des de la capella de la Mare de Déu dels Desemparats a la Colònia Segarra i des d'allí anaren arregant-los fins arribar a la seu de l'entitat.

A continuació se celebrà als Salons Passarel·la el tradicional dinar de Santa Cecília.

Relació de músics que han passat a la Banda Simfònica:

Clarinet

Antonio José Solsona Millán
 María Gargallo Tuzón
 Miriam Navarro Clavell
 Laura Roig Fuentes

Saxo

Ramón Àngel Serra Marco
 Vicente Martínez Moliner
 Patricia Santiago Ortega

Trompeta

Marina Agut de la Rosa

Flauta

Mar Navarro Llobart
 Araceli Sánchez Moreno
 Laia Pascual Orega

Oboé

Lucía Valls Mondragón

Bombardí

Vicente Benet Gómez

Violoncel

Divina Moya Diago

Un tomb pel segle XX

La música de cambra també ha estat present en els actes en honor a Santa Cecília. Amb el títol "Un tomb pel segle XX", alguns dels nostres músics desfilaren per l'escenari de la sala d'actes de la biblioteca municipal i ens oferiren un variat repertori, on cabien des del *Concert en Mib Major per a saxòfon* d'Alexander Glazunov —tot un clàssic a aquestes altures— fins a les tres peces per clarinet i piano de Michael Garson, compositor americà d'uns quaranta anys que conrea tot tipus de música. Les audicions d'aquests concerts se celebraren els passats 26 i 30 de novembre i ens van permetre comprovar la riquesa artística del segle passat, on van conivre les tendències avanguardistes més agosarades amb les formes tradicionals i conservadores.

Enrique Salvador i Juan de la Rubia interpretant obres de Michael Garson

Audicions de Nadal

Els passats 17 i 19 de desembre, l'Escola de Música "Miguel Arnau Abad" va oferir les tradicionals audicions de Nadal, on participen els seus alumnes. El dilluns 17 van actuar els alumnes de primer i segon de Cor i el Cor Juvenil, dirigits pel seu professor Toni Forner. Tot seguit, un quartet format per clarinet, saxo alt, saxo tenor i fagot va interpretar unes nades molt populars. Els intèrprets van ser Enrique Salvador, J. Daniel Moliner, Joan Montón i Carles Valls, tots ells professors de l'Escola. El dimecres 19 actuaren els alumnes de piano de la professora Maite Cabeza, els de violí dels professors Joan Montón i Fina Peñarroja, els de xel·lo de Yolanda Bueso, els de trompeta de Rubén De la Rosa, els de flauta de Carmelo Giménez i els de clarinet de Manuel Arnau. Encara que, a causa del fred, feia més ganes quedar-se a casa, moltes van ser les persones que s'arribaren a escoltar els nostres joves alumnes.

La banda juvenil participarà per quart any consecutiu en la setmana cultural de l'I.E.S. Honori Garcia

El proper dia 13 de febrer, a les 18:30 de la vesprada, la nostra Banda Juvenil realitzarà el IV Concert en la Setmana Cultural de l'I.E.S. Honori Garcia. Aquest concert és una bona manera d'apropar la música de banda als alumnes de segon cicle d'ESO i Batxillerat. Així completarem la participació de l'Ateneu Musical Schola Cantorum amb el diferents nivells educatius del nostre poble ja que, com sabreu, la nostra entitat també col·labora amb el Seminari Tiri-Tiri de mestres de música de Primària.

Ningú pot negar que la nostra Banda Juvenil és un projecte totalment consolidat, ho demostra la gran quantitat d'actuacions que realitza dins i fora del poble. El final de curs passat va estar marcat per la **Trobada de Bandes** en la qual participaren les bandes juvenils de Tavernes Blanques i de Montcada juntament amb la nostra. El 8 d'abril les tres bandes actuaren a **Tavernes Blanques**, el 16 de juny ho van fer al nostre poble en el tradicional "**sopar-concert**" de final de curs. Molt prompte ens tornarem a ajuntar per actuar en el Festival de Bandes Juvenils de Montcada.

Però, a més de concerts, la Banda Juvenil va participar el mes de juliol en les festes de **Sant Jaume Apòstol**, al Barri Toledo; en agost van viatjar a **Bunyol** juntament amb la Banda Simfònica i en setembre realitzaren la **processó de la Mare de Déu de la Mercé**. No fa molt de temps, el 24 de novembre, van participar en les **Jornades de la Infantesa** organitzades per la Regidoria de Benestar Social de l'Ajuntament de la Vall d'Uixó. El diumenge 25, la nostra

entitat celebrava la festivitat de Santa Cecília i la Banda Juvenil també va fer el tradicional passacarrer en què es replegava els nous músics que entraven a la Banda Simfònica. Fa un parell de setmanes, la Banda Juvenil va actuar en la primera part del **Concert de Nadal** organitzat per la nostra entitat. Fou el 22 de desembre, sota la direcció d'Enrique Salvador, i van interpretar *Windfall*, *The Pyramids*, *Carros de Foc*, *Jingle Bells* i *Noche de Paz*. En aquest concert, la banda va demostrar el treball realitzat durant el primer trimestre de curs i la il·lusió dels nostres músics més joves.

La banda juvenil durant el passat Concert de Nadal

XXXIII Assemblée General de la Federació Valenciana de Societats Musicals

Entre el 16 i el 18 de novembre va tindre lloc al Palau de Congressos de València la XXXIII Assemblée General de la Federació Valenciana de Societats Musicals i la fase final del II Congrés General. Durant aquests dies es van sotmetre a aprovació les vuit ponències que s'han estudiat al llarg de l'any. Eren les següents:

1. Adequació de les societats musicals davant del canvi social del nou mil·lenni.
2. Per una gestió tècnica eficaç de les societats musicals: administració, organització i noves tecnologies.
3. Les ensenyances musicals i la xarxa d'escoles de música i educands.
4. Finançament, mecenatge i fisc de les societats musicals i les seues escoles de música.
5. La participació de les dones i els joves en les societats musicals.
6. Comunicació, organització dels grups i conjunts musicals.
7. Marc jurídic: Llei d'Associacions, estatuts, reglament de certàmens i fitxers.
8. Relacions institucionals.

Un dels acords presos va ser que la següent assemblea se celebrarà a Albatera (comarca del Baix Segura) la pròxima tardor.

Actors a escena

L'hivern ens ha visitat i s'ha colat en les nostres vides un any més, sense demanar-nos permís. Ha cobert tot el poble de fred i ha tocat casa per casa com si fos el patge anunciador del naixement del Jesuït. Ens ha tocat personalment i, un any més, s'ha repetit el mateix pensament: "Uii, és l'hora; amb el fred que fa fora de casa i me n'he d'anar a assajar."

I novament s'ha repetit l'escena. Pels carrers i carrerons del nostre poble, es veu gent que porta carpetes sota el braç, els abrics i les bufandes fent barrera al fred; es dirigeixen al centre del poble, entren en un edifici amb sabor antic; es nota que és una casa estimada i cuidada per la gent que acull. També es percep que davant de tu hi ha entrat molta gent i no precisament en aquest moment.

Quan acabes de pujar els tres primers trams d'escala, la vista travessa els vidres de la porta del lloc social, el bar, i te n'adones com la gent es prepara per cantar, actuar, rebre una classe de teatre...

Són projectes que en el seu moment s'han posat en marxa. La responsabilitat de tots, les ganes, la il·lusió i moltes coses més que naixen dels més íntims racons del nostre ésser fan que açò es porte a terme.

Una activitat nova que forma part d'un projecte més extens és el Taller de Teatre, que parteix d'una necessitat de formació actoral de tots els membres que integren el

nostre quadre artístic.

En segles passats hi havia compositors d'òpera que volien que les seues obres foren interpretades per cantants que saberen actuar. També actualment professionals de la música i el teatre veuen la necessitat que els cantants i les cantants de sarsuela siguin també actors i actrius, com una fórmula per fer que la sarsuela arribi a un sector de públic més ampli.

Posar-se damunt d'un escenari és un acte de comunicació, no importa quin tipus d'art hem escollit per a fer-ho, ni quina cançó, ni quina obra de teatre, ni quina sarsuela. El que és important és que tinguem ganes de comunicar-nos i tinguem coses per comunicar a la gent que està asseguda en les butaques esperant riure, plorar, gaudir o aplaudir.

Aquestes coses no s'aconsegueixen de forma espontània, cal preparar-se tècnicament i anar coneixent les nostres possibilitats físiques i psíquiques per traure-les en el moment adient, en un moment d'inspiració. Encara que els moments d'inspiració dels cantants, de les cantants, actors i actrius, estan sempre programats, sempre han d'actuar un dia concret a una hora concreta. Per això és necessari dominar certes tècniques que ens ajudaran a estar "inspirats" en el moment que ho necessitem.

En aquests dos mesos que ha durat el taller de teatre, la gent ha anat coneixent d'una forma lúdica algunes d'aquestes tècniques, que els fan mirar-se a l'interior de cadascú i a donar-se que el cos els ofereix molts recursos que es poden aprofitar en el moment de posar-se damunt d'un escenari. Aquest és un treball que s'ha de continuar encara que ara hem hagut de parar per dedicar-nos a la realització d'un altre projecte.

Aquest projecte és el muntatge de la sarsuela *La Chulapona*, escrita en 1934, és una comèdia lírica en tres actes amb música del mestre Federico Moreno Torroba. Es va estrenar al Teatro Calderón de Madrid el 31 de març de 1934.

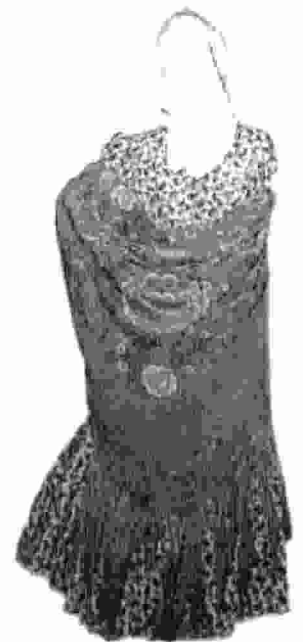
Aquesta obra ens transporta al Madrid de finals del segle XIX, plantejant en principi una història d'amor no exempta de conflictes tant en la part seriosa com en la còmica. M'agradaria ressenyar que la comicitat de l'obra està basada en les situacions en què es veuen immersos els personatges, és a dir, que es podria considerar que és una comèdia de situació, gènere que ara està molt de moda en la televisió. Com es veu, aquesta fórmula de fer comèdia ja estava inventada.

Els autors del llibret, Romero i Fernández Shaw, han escollit molt bé els personatges i la classe social a la qual

pertanyen per presentar unes situacions socials que, salvant les distàncies que el temps imposa, són, en la seua essència, actuals. En realitat, el tema que es troba sota la trama amorosa no és altre que el conflicte de gènere, és a dir, cada personatge assumeix les funcions i la mentalitat del "rol", com a dona i com a home, que la mentalitat col·lectiva, la societat, estableix com a correctes i incorrectes. Així es creen greuges comparatius entre la dona i l'home. Davant d'aquest argument, el personatge central, la Manuela, es veu en la disjuntiva d'elegir. Aquest fet dona al personatge i a l'obra un sentit alliberador, encara que les conseqüències de l'elecció no siguin les que porten a la felicitat absoluta.

Dedique el meu treball personal en aquesta obra a totes les persones que pateixen mentalment o física les conseqüències dels conflictes de gènere, i en especial a les dones. Sobretot a aquelles dones que estan obligades a viure sota un tros de tela.

Per últim, vull donar la benvinguda al nou director del Cor, Michel, desitjant-li que es trobe a gust entre nosaltres.

Posar-se damunt d'un escenari és un acte de comunicació.

Federico Moreno Torroba

La chulapona ens transporta al Madrid de finals del segle XIX i planteja una història d'amor no exempta de conflictes

Miquel Ortega i Caro

IV Concert a la Plaça de l'Assumpció

La Banda Simfònica acompanya Pedro Iturralde

El passat 29 de setembre se celebrà el IV Concert a la Plaça de l'Assumpció. Aquest és un acte on la nostra entitat es retroba amb els socis i simpatitzants després de les vacances estiuenques i amb el qual iniciem un nou curs.

Es tracta d'una data important dins del calendari de la Banda Simfònica, perquè, a pesar de la curta tradició (aquesta era la quarta edició), des del primer any l'acceptació fou boníssima i sempre el públic ha omplert la

plaça. Tradicionalment en aquest concert, rebem la visita d'un personatge il·lustre dins del món de la música. Enguany, hem tingut Pedro Iturralde. I ha estat un plaer. Un plaer escoltar el músic però també conèixer la persona. Sabiem que Iturralde és un gran saxofonista. Es pot parlar d'ell com una gran figura que ha dignificat el seu instrument, atorgant-li un major protagonisme dins del repertori clàssic, bé siga com a intèrpret o com a compositor. Algunes de les seues peces, com la *Pequeña czarda* que interpretà amb la nostra banda en un arranjament creat per a l'ocasió pel seu germà Javier, és una petita obra mestra que tothom ha escoltat en alguna ocasió. També podem incloure Iturralde com una personalitat pionera dins del panorama jazzístic. Tot açò ja ho sabíem i ha estat un plaer comprovar-ho. Però, a més, hem conegut la persona. I hem gaudit de la seua senzillesa, amabilitat, inclús estima, als assaigs. Iturralde es dirigia als músics per corregir coses, no alçava la veu, però tothom callava i l'escoltava. Quan parlà al públic, el dia del concert, tampoc necessità forçar les cordes vocals. Iturralde crea expectació, transmet, la gent el respecta. Als assaigs s'expressà amb paraules i recomanacions entenedores, ànims, somriures. A més, després del treball s'acostava al músic i li feia una broma, provava el seu instrument...

El nostre director, Víctor Alapont, ens explicava després d'un dels assaigs que aprenia amb Pedro Iturralde al seu costat: del seu fraseig, de la claredat d'idees. Tots vam quedar contents. Fou una gran nit d'Iturralde

però també de la nostra banda, que deixà enregistrada, en la nostra memòria i també en un disc compacte, una gran actuació.

primera part

Teatre Montecarlo (pas-doble)
Aurelio Pérez Perelló

Obertura per a una Nova Era
Jan de Haans

Segona part

Concert per a saxòfon alt
Ronald Binge

Pequeña czarda
Arranjament per a la Banda Simfònica de
l'Ateneu Musical Schola Cantorum de
Javier Iturralde

Saxonista solista: Pedro Iturralde
Director: Víctor Alapont

Josep Daniel Moliner rep el premi Euterpe

El director de l'Escola de Música Miguel Arnau, Josep Daniel Moliner, va rebre el passat 14 de juliol el premi Euterpe, guardó amb què la Federació Valenciana de Bandes de Música premia els músics federats que han obtingut el premi fi de carrera en conservatoris del País Valencià. Josep Daniel, saxofonista, que va acudir a la II Gala de la Música Valenciana, acompanyat pels seus pares i per directius de la nostra entitat, s'afegeix a l'oboïsta Oscar Diago, que aconseguí l'Euterpe la passada edició i converteix l'Ateneu Musical Schola Cantorum, en una de les poques entitats que repeteixen premi de forma consecutiva. A més de Josep Daniel, altres 24 músics de diferents associacions musicals reberen l'Euterpe per haver obtingut el Premi Extraordinari

Fi de Grau Superior. També foren guardonats Sa Majestat Na Sofia de Grècia, per la seua contribució a la cultura musical espanyola, Juan Bautista Tormo, per la seua llarga dedicació dins la Societat Musical d'Atzeneta d'Albaida, el compositor alcoià Armando Blanquer i Vicente Ruiz per la seua tasca en la Federació de Societats Musicals Valencianes. Completaren el palmarès el programa *Les nostres Bandes de Ràdio Nou*, els ajuntaments de Torrevel·la, Navaixes i Gavarda, i la Diputació de Castelló.

Josep Daniel amb els seus pares, durant el sopar dels premi Euterpe.

Allegro organitza un curs-concurs

Venancio Rius i Sixto Manuel Herrero, professors de clarinet i saxòfon, foren els convidats al primer curs-concurs que organitzà la botiga de música Allegro i que se celebrà durant el mes de juliol al Conservatori del nostre poble.

Un gran nombre d'alumnes, entre els quals hi havia molts músics de la nostra entitat, han participat en aquesta iniciativa que els organitzadors volen instaurar com a fita estiuenca. Venancio Rius, professor al conservatori d'Eivissa, destacà en una conferència la importància d'una bona tècnica respiratòria i les possibilitats de treballar amb diverses eines per tal de potenciar-la. Sixto Manuel Herrero, professor al Conservatori de Múrcia, és un artista molt compromés amb el llenguatge contemporani i molt interessat en la composició. Els guanyadors en la modalitat A, que reunia els alumnes que han acabat el grau superior, foren José Carlos Franch (clarinet) i Carlos Vicente García (saxòfon) mentre que Beatriu Enrique (saxòfon) i Marta López (clarinet) s'imposaren en la modalitat B, de menors de vint anys.

El professor Sixto Manuel Herrero durant una classe de saxòfon

25é Aniversari de l'Associació musical "Ciutat de Benicarló"

XII Festival de Bandes de Música de Benicarló

L'Associació Musical "Ciutat de Benicarló" ha complit aquest any el seu 25é aniversari. Per celebrar aquesta efemèride s'han realitzat exposicions, conferències, concursos literaris i un munt de concerts. La nostra banda simfònica fou convidada el passat mes de juliol al XII Festival de Bandes Benicarló 2001, on també participà, a més de la banda amfitriona, la formació "Mare de Déu de l'Ermitana" de Peníscola.

Festes patronals de Quart de Poblet

L'Ateneu Musical Schola Cantorum es retroba amb Llorenç Mendoza

La Banda Simfònica participà el passat mes de setembre en el 32é Festival de Bandes de Música de Quart de Poblet, convidada per l'Agrupació Musical L'Amistat, que dirigeix Llorenç Mendoza, l'antic director de la nostra banda, i que tenia lloc celebrava dins de les festes dedicades al patró sant Onofre. Aquesta banda, creada l'any 1895, venia de participar al prestigiós Certamen Internacional de Kerkrade (Holanda), on fou distingida amb el primer premi i la menció d'honor del jurat.

Programa de mà del concert celebrat a Quart de Poblet

Tardor 2001

Representació de
El chaleco blanco

Dins dels actes culturals programats per a la Tardor 2001 que s'han realitzat a la Vall d'Uixó, l'Ateneu Musical Schola Cantorum va representar en el Teatre Municipal el passat 27 d'octubre la sarsuela *El Chaleco Blanco*, episodi còmic-líric en un acte del mestre Federico Chueca. L'actuació va ser tot un èxit i vora d'un centenar de persones, entre actors, músics, responsables, coordinador i equips de treballs, varen participar en l'estrena.

Argument

L'obra ens presenta una pensió regida per Pérez, que és casat amb Casta, la governanta del negoci; la filla dels dos, Tecla, festeja amb David, hoste de la pensió i músic sense futur. Els altres dos personatges principals són Rosa, que renta la roba dels hostes, i Quintín, un inquilí pretensions que fingeix tindre influències.

La notícia de l'arribada d'un pretendent ric fa que Casta despatxe

David de la pensió per allotjar el nouvingut. Tecla, afligida, explica a David la trista situació. David no té més remei que anar-se'n. Quintín, l'altre hoste, diu que se n'ha d'anar a una entrevista amb el ministre i, sense demanar permís, agafa roba d'altres inquilins per anar més mudat.

Al cap d'una estona torna David. Acaba de saber que li ha tocat la loteria i ve a arregar la butlleta; però la butlleta l'havia deixada en la seua armilla blanca (el "chaleco blanco" que dona títol a la sarsuela), i Rosa se l'ha enduta al riu per rentar-la.

El segon quadre mostra els inquilins que busquen Rosa per recuperar la butlleta de loteria. Intervé el cor de llavadores i hi ha diàlegs de municipals i soldats. Al final apareix Rosa, però ja ha llavat tota la roba. Desesperats perquè no podran cobrar la loteria, tornen a la pensió.

En l'escena següent estan tots entristits fins que apareix Quintín. Torna de l'entrevista i va vestit amb el "chaleco blanco" de David. Resulta que li l'havia agafat sense dir-li-ho. Comproven que, efectivament, dins la butxaca hi ha la butlleta de loteria premiada. Amb l'alegria de tots, acaba la sarsuela.

Portada del programa de mà de la representació de *El chaleco blanco* el passat 23 d'abril

A PROPÒSIT DE "EL CHALECO BLANCO"

MAR VALERO I MARTÍNEZ

El passat 27 d'octubre es va estrenar al Teatre Municipal el sàinet líric *El chaleco blanco*. No cal fer una explicació d'aquesta obra, ja que imagine que quasi tot el món la va veure. El que sembla és que, tot i ser una obra curta, tot i la por que teníem que la gent es quedara amb ganes, el públic va eixir content de la representació i per tant tots els qui vàrem participar-hi també.

OPINIÓ

És clar que sempre cal polir les coses i cal millorar-les, però, tenint en compte el temps dedicat a assajar-la, crec que va anar bé la cosa.

A títol personal, val a dir que per a mi *El chaleco blanco* ha estat important per moltes coses. És una de les sarsueles que primer vaig veure de menuda, si no recorde malament, al "Calderón",

i va ser per a mi el descobriment d'un pare-actor. Un món encisador, veure abans de començar la gent movent-se darrere dels escenaris, transformats amb vestits estranys, envoltats de decorats...

Recorde especialment mon pare, en aquesta i altres representacions, com de tant en tant ens dirigia una mirada al lloc on estàvem assegudes ma mare, la meua germana i jo, i ens fancava l'ullet. A mi això em convertia en la persona més important del món.

I és que, a ma casa, com a la de moltes persones de la nostra entitat, la sarsuela ha format part, d'una manera o altra, de la nostra vida. El meu avi Felip, amb el trombó de vares, apareix a quasi totes les fotografies que tenim de representacions; a casa, al tocadiscos sempre ha sonat una obra o altra, de tal forma que ma mare se sap quasi tot el repertori d'aquest gènere; món pare... bé, no cal explicar massa el que és evident, per ad ell, potser més que per a ningú de casa, ha estat una part fonamental de la seua vida, des de sempre com a actor i des que es va encabotar junt ad altra gent per tornar a fer sarsuela, també dirigint, com ha estat el cas de *El chaleco blanco*.

Quasi tots, a casa, hem participat d'aquests esdeveniments. Val a dir que, si mireu la fotografia de la primera representació de *El chaleco blanco*, veureu una gàbia a la part esquerra. Doncs bé, es tracta de "Pajarita", una cadenera que teníem a casa i que un bon dia també algú va decidir que calia que fóra actriu.

Mirant aquesta fotografia va ser quan se'm va acudir escriure aquest article, perquè, precisament veient aquest pardalet, em vaig adonar de com ha estat present la sarsuela a les nostres vides.

Arribant a l'actualitat, és evident també la importància que per a mi ha tingut interpretar el paper de Tecla. I és que he pogut, més si cap, col·laborar amb mon pare, ser dirigida per ell i fer de filla seua també a dalt de l'escenari. Per a mi, i crec que per ad ell també, ha estat molt bonic, encara que els nervis d'última hora, les presses i els imprevistos de vegades tapen la part més agradable de les coses i no és sinó al cap d'uns dies d'haver passat tot quan realment te n'adones que l'esforç ha valgut la pena. Per sort som molta (cada vegada més) la gent que estem disposats a seguir endavant perquè a la nostra entitat i a les nostres cases la sarsuela continue ocupant un lloc important.

RECOMANACIONS

Temporada 2001/2002

PALAU DE LA MÚSICA
I CONGRESSOS DE VALENCIA

AJUNTAMENT DE VALENCIA

Invierno

28 de enero, lunes, 20.15 horas.

SALA ITURBI

Ciclo Mozart (III)

BUDAPEST MOZART

ORCHESTRA

Zoltán Kocsis, piano y director

W. A. Mozart: Divertimento en re

mayor, KV 136; Concierto para piano

en si bemol mayor, KV 595; Sinfonía

nº 40 en sol menor, KV 550

4.000/3.000/2.000 pts.

24/18/12 €

7 de febrero, jueves, 20.15 horas.

SALA ITURBI

LONDON SYMPHONY

ORCHESTRA

André Previn, director

A. Previn: Diversions

B. Britten: Sinfonía da Requiem

R. Strauss: Muerte y Transfiguración

R. Strauss: Der Rosenkavalier. Suite

7.000/6.000/3.500 pts.

42/36/21 €

12 de febrero, martes, 20.15 horas.

SALA ITURBI

PHILHARMONIA ORCHESTRA

Esa-Pekka Salonen, director

B. Bartók: El Mandarin Maravilloso

(suite)

C. Linberg: Parada

J. Sibelius: Sinfonía nº 4 en la menor.

op. 63

7.000/6.000/3.500 pts.

42/36/21 €

22 de febrero, viernes, 19.30 horas.

SALA ITURBI

Martin Haselböck, órgano

ORQUESTA DE VALENCIA

Miguel A. Gómez-Martínez,

director

A. Roussel: Sinfonietta para orquesta

de cuerda, op. 52

F. Poulenc: Concierto para órgano,

orquesta de cuerda y timbales en

sol menor

C. Saint-Saëns: Sinfonía nº 3 en do

menor

2.000/1.500/1.000 pts.

12/9/6 €

25 de febrero, lunes, 20.15 horas.

SALA ITURBI

Ciclo Grandes Pianistas (II)

EVGUENI KISSIN

J.S. Bach/F. Busoni: Toccata, Adagio

y Fuga en do mayor,

BWV 564

R. Schumann: Sonata para piano nº

1 en fa sostenido menor, op. 11

M. Musorgski: Cuadros de una

exposición

4.000/3.000/2.000 pts.

24/18/12 €

5 de marzo, martes, 20.15 horas.

SALA ITURBI

Ciclo Mozart (IV)

Julia Varady, soprano/Vittalia

Montserrat Martí, soprano/Servilia

Heidi Brunner, soprano/Annus

Jennifer Larmore, soprano/Sextus

Deon van der Walt, tenor/Titus

Simon Orfila, barítono/Publius

ORQUESTA Y CORO DEL GRAN

TEATRO DEL LICEO

Bertrand de Billy, director

W. A. Mozart: La Clemenza di Tito

(ópera en versión concierto)

5.000/4.000/2.500 pts.

30/24/15 €

8 de marzo, viernes, 19.30 horas.

SALA ITURBI

Maxim Vengerov, violín

ORQUESTA DE VALENCIA

Miguel A. Gómez-Martínez, director

C. Debussy: Preludio a la siesta de

un fauno

M. Ravel: Tzigane, rapsodia de

concierto para violín y orquesta

B. Britten: Concierto para violín y

orquesta, op. 15

R. Schumann: Sinfonía nº 4 en re

menor, op. 120

4.000/3.000/2.000 pts.

24/18/12 €

14 de marzo, jueves, 20.15 horas.

SALA ITURBI

Gary Graffman, piano

ORQUESTA DE VALENCIA

Petri Sakari, director

E. W. Korngold: Concierto para la

mano izquierda en do sostenido

mayor, op. 17

J. Sibelius: Sinfonía nº 1 en si menor,

op. 39

2.000/1.500/1.000 pts.

12/9/6 €

Horario de taquillas del Palau de la Música:

De 10.30 a 13.30 y de 17.30 a 21.00 horas.

PALAU DE LA MÚSICA DE VALENCIA

Paseo de la Alameda, 30 • 46023 Valencia

Tel. 96 337 50 20 • Fax 96 337 09 88

<http://www.palauvalencia.com/>

Servicio Entradas
96 399 55 77
De lunes a sábado de 9 a 20h.
Domingos de 12 a 14h.

Esta programación es susceptible de modificaciones ajenas a nuestra voluntad.

Venta telefónica de abonos y localidades:

Música, València!

LES BANDES DE MÚSICA: DE LA TRADICIÓ AL MÓN CONTEMPORANI (2ª part)

Després de la lleugera perspectiva històrica de les bandes de música amb què començarem aquest reportage, i esperant que haja sigut del seu interès, continuem aquest breu recorregut històric d'una de les agrupacions musicals més emblemàtiques al nostre país.

Respecte a l'evolució del repertori de banda, començarem dient que, ja al 1898, el compositor francès Gabriel Parès va escriure el *Traité d'instrumentation et d'orchestration à l'usage des musiques militaires, d'harmonie et de fanfare*. En aquest llibre, fonamental en la història de la música bandística, l'autor remarca la importància de l'estudi i l'anàlisi del món de les bandes, així com la necessitat de conèixer les seues possibilitats en el camp de les adaptacions simfòniques i, sobretot, en el de la creació d'un repertori propi, que sàpiga utilitzar els seus recursos com a instrument sonor.

Amb la tradició d'interpretar música simfònica adaptada a banda, la formació creix en varietat instrumental amb l'objectiu d'aconseguir la major similitud tímbrica possible amb l'orquestra. De fet, en gran nombre de bandes, s'incorporen violoncels i contrabaixos que contribueixen a aquest objectiu.

Amb la tradició d'interpretar música simfònica adaptada a banda, les obres originals i els estudis per a banda perden interès

No hi ha dubte que el treball de les persones que orquestran les adaptacions mereix un estudi detallat, pel que fa als recursos que són capaços d'utilitzar. Però no és menys cert que, amb aquest repertori, les obres originals per a banda i els estudis de la formació en si perden interès. De fet, la banda, la seua formació, la composició d'obres originals i la direcció d'aquesta no són objecte d'estudi al nostre conservatori.

Per tal de comprendre la

espanyols han fet incursions en la producció de música original per a banda. Caldria comentar els treballs de Cristóbal Oudrid (1825-1877), Juan Lamotte de Grignon (1872-1935), Julio Gómez (1886-1973), Rafael Rodríguez Albert (1902-1972) i, inclús el recentment desaparegut mestre Joaquín Rodrigo (1901-1999). Tots ells han desenvolupat diferents treballs de composició per a banda amb estils i llenguatges similars als usats en

La Filarmonica Centro Vallense en una imatge de l'any 1927

importància del repertori bandístic, poden consultar el catàleg elaborat pel *Wind Studies Departament* de la Universitat del Nord de Texas (EUA). Hi apareixen distintes obres dels segles XIX i XX en les quals s'han utilitzat bandes completes o bé grans conjunts de vent. Entre els autors d'aquest catàleg apareixen noms tan "desconeguts" com: Beethoven, Weber, Berlioz, Donizetti, Rossini, Wagner, Bruckner, Txaikovski, Prokofiev, Xostakòvitx... per assenyalar-ne alguns. Per tant, podríem afirmar que la música de banda no és menys culta que la d'orquestra simfònica, ja que grans compositors de la història li han dedicat part de la seua obra.

Per una altra part, és evident que el nostre país gaudeix d'una gran tradició bandística, els compositors

les seues pròpies obres destinades a orquestra simfònica, cor o grups camerístics.

La banda ha estat considerada un element sonor amb identitat pròpia i amb mecanismes d'elaboració ben diferents.

Només a la Federació Valenciana de Societats Musicals, apareixen registrades vora 500 bandes de les 1.000 replegadas per la Confederació Espanyola de Bandes de Música. Per tant, es obvi que a la Comunitat Valenciana s'ha produït un increment de compositors que, entre les seues produccions, dediquen algunes partitures a les orquestres de vent. Podríem destacar-ne: José Manuel Izquierdo Romeu (1890-1951), Manuel Palau Boix (1893-1967), Miguel Asins Arbó (1916-1996),

Luis Blanes Arques (*1929), Rafael Talens Pelló (*1933), Armando Blanquer Ponsoda (*1935), Bernardo Adam Ferrero (*1942), Eduardo Montesinos (*1945), etc. L'herència més contemporània de la música per a banda, a València, ha donat lloc a figures de la composició tan importants com Ramón Ramos, César Cano, José Vicente Egea, Joan Enric Canet, Ferrer Ferran, etc. Convé destacar la figura de Francisco Zacarés Fort (*1962), guanyador de l'última edició del Concurs de Composició de Música per Banda del WMC de Kerkrade (Holanda) amb l'obra *Díptic simfònic*. Autors més renovadors quant a la seua estètica i llenguatge, com C. Santos i L. Barber, han deixat per a la cultura bandística treballs que van més enllà de la mera interpretació en concerts, per convertir-se en espectacles de *performance* on la banda es renova totalment en el seu ús artístic.

És necessària la incorporació de la banda en els projectes pedagògics dels nostres centres educatius

Respecte a la banda com a fenomen contemporani, cal dir que, després de tot el que hem exposat, em sembla lògic

Jan Van der Roost, compositor contemporani belga de música per a banda.

Víctor Alapont en companyia de Jan Cober, professor de direcció de banda del Conservatori de Bravants (Holanda).

afirmar que estem en possessió d'una riquesa en brut dins de les nostres bandes. Disposem de repertori de diferents autors i estils, la seua influència social constitueix un vehicle de transmissió cultural de gran importància, el treball de compositors contemporanis dintre el món bandístic ens permet conèixer la música d'avui per mitjà d'un instrument musical que ens és molt pròxim.

Als EUA, a Holanda, Bèlgica o Alemanya, els estudis especialitzats en bandes de música estan presents en els plans pedagògics dels centres educatius. La banda té el seu àmbit d'estudi dintre del conjunt instrumental, la direcció o la composició. Si disposem d'una banda als nostre nucli social, per què no aprofitar-la com a material d'estudi? Tenim a la nostra disposició diferents departaments, conservatoris i universitats estrangeres, existeix un immens repertori propi per a banda, comptem amb associacions internacionals com WASBE (World Association for Symphonic Bands and Ensembles), el WMC (World Music Contest) de Kerkrade (Holanda), congressos com el Mid-West Band and Orchestra Clinic de Xicagó, festivals com el de València o Riva del Garda (Itàlia), etc., que proporcionen informació del treball bandístic al món.

Diversos autors contemporanis utilitzen la banda com un mitjà de creació de nous projectes creatius: Csaba Deak, Ida Gotkowsky, Karel Husc, Donald Erb, Gunter Schuller, etc. En l'era de les comunicacions, no estaria gens malament saber què passa amb les bandes de països com Mèxic, Colòmbia, Cuba o Veneçuela, que ens poden

aportar repertoris i experiències totalment desconeguts.

La banda ha estat considerada un element sonor amb identitat pròpia i amb mecanismes d'elaboració ben diferents

La banda de música ha de seguir sonant en passacarrers, desfilades o festes. Però, a més a més, cal contemporaneïtzar la seua visió, el seu treball, la seua utilització en diferents àmbits (dansa, teatre, espectacles, *performance*, etc.). I, sobretot, es fa necessària la incorporació de la banda en els projectes pedagògics dels nostres centres educatius. Amb això podem disposar d'un camp de treball fèrtil i verge, amb el qual poder experimentar una tradició que s'alça com una formació del tot contemporània.

Per Víctor Alapont

El Misteri d'Elx

Elx és la tercera ciutat valenciana en nombre d'habitants i és coneguda per la seua important indústria del calçat, pels seus palmerals (Patrimoni de la Humanitat) i per ser la successora dels antics poblats ibers, en les ruïnes dels quals es va trobar el bust iber conegut com la "Dama d'Elx".

Aquesta ciutat bimil·lennària ha sabut conservar, a més, una representació de teatre medieval única, el *Misteri d'Elx*, un dels drames litúrgics musicals més antics d'Espanya. La seua importància ha sigut reconeguda fa pocs mesos, al ser declarat Patrimoni Universal de la Humanitat, fet que demostra la importància d'aquesta vetusta tradició i que honra tots els qui han contribuït a la seua conservació.

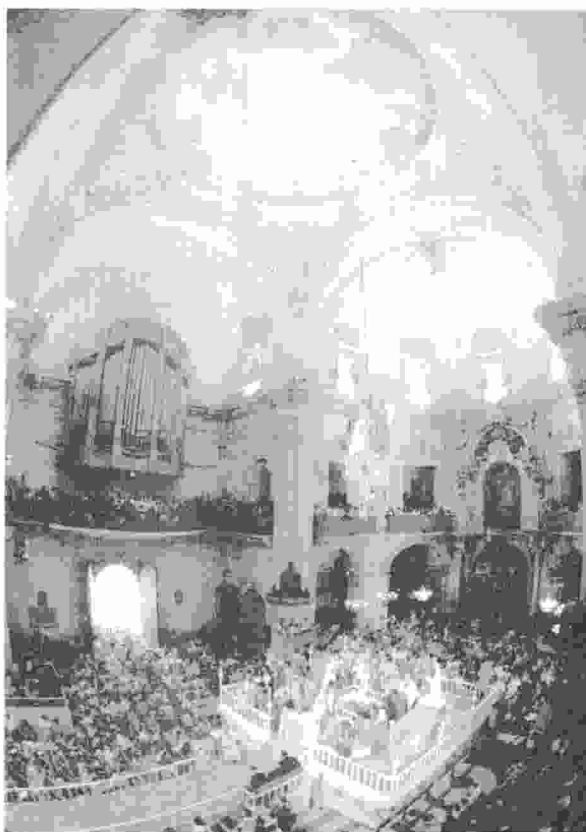
A continuació exposarem breument una síntesi del que suposa aquest drama i com s'ha transmès des del seu origen fins als nostres dies.

La història de la Festa

L'Església cristiana primitiva va començar a destacar determinades dates del calendari litúrgic dedicant-les a commemorar passatges de la vida de Crist. Quan aquestes celebracions es van fer extensives als màrtirs i als sants, la Mare de Déu va passar a ocupar un lloc preeminent fins al punt que es van desenvolupar diverses festivitats relacionades amb la seua vida. Una d'aquestes commemorava l'ascensió de Maria al cel després de la seua mort. Precisament aquesta trama és la que va servir com a base al drama que comentem, els orígens del qual es remunten, segons algunes fonts, al segle XIII.

La Mare de Déu d'Agost és una marca clara de l'origen dels valencians. Jaume I, repoblador i fundador del nostre estat independent medieval, beneïa les mesquites mahometanes com a esglésies cristianes "de Santa Maria", i precisament l'Església medieval festejava la festa mariana el dia de l'Assumpció al cel (aquesta tradició dormicionista és comuna a tot Europa i és extreta dels evangelis apòcrifs).

La Festa d'Elx troba el seu germen en aquesta innovació, en la fonamentació del poble valencià i en la llengua que es parlava a l'Elx del segle XIII. L'Església, que al principi anatemitzava el teatre per les seues connexions paganes, va acabar

L'Església va acabar acceptant la via dramàtica com a mitjà d'aclarir alguns dels seus dogmes i per alligonar la població.

acceptant la via dramàtica com a mitjà d'aclarir alguns dels seus dogmes i per alligonar la població.

Pareix que els orígens de la Festa devien estar en la *Llegenda àuria* redactada per Jacob de Voragine abans de 1270 i que va ser traduïda de seguida al català. Per tant, com hem dit, els seus orígens són antiquíssims. Però l'any 1717 a aquests orígens se'ls afegeix un aspecte miraculós: l'arribada en una platja del terme d'Elx d'una misteriosa arca el 1266 que contenia la imatge de la Verge de l'Assumpció i el consueta o llibre que conté la lletra i en ocasions música de la representació. Això no obstant, des

de finals del segle XIX els estudiosos coincideixen a situar-la a finals del segle XIV, i és que el primer consueta (ordenances de com realitzar l'activitat musicoteatral), que pertanyia a la Confraria de la Verge de l'Assumpció, és del segle XV.

Al llarg del segle XVI els successius mestres de capella van escriure música per a determinats passatges (Ribera, Lluís Vich, el canonge Pérez...), adaptada al gust de l'època: la polifonia renaixentista. Tanmateix per aquests anys es van succeir tota una sèrie de concilis derivats del de Trento que van prohibir les representacions teatrals dins dels temples. Amb tot, la Festa no es va suprimir i, després de la seua aprovació per Urbà VII, el 1632, va continuar.

Posada en escena

La Festa no limita el seu àmbit a l'interior de la basílica, sinó que es pretén que Elx emule Jerusalem, que és on van succeir els esdeveniments que s'escenifiquen. El seguici ix de l'ermita de Sant Sebastià i va cap a Santa Maria, per indicar que està a punt de començar la representació i reforçar la identificació Elx/Jerusalem. L'escenificació comença quan la Verge i els acompanyants apareixen a la porta principal del temple. La mare de Crist es troba representada per un xiquet que porta al cap una diadema daurada. Entre el seu xicotet

seguici cal destacar Maria Salomé i Maria Jacobe i els angelets (tots representats per xiquets, com mana la tradició medieval). Quan apareixen prop de l'andador que els conduirà fins al cadafal o escenari, sona la veu de l'orgue, Maria comença el seu passeig per l'andador i s'atura tres vegades, en les quals s'agenolla per fer una mena de viacrucis rememorant la passió del seu Fill.

Al cadafal hi ha situats un llit, a l'esquerra, i a la dreta vuit seients per al seguici marià. Quan hi arriba, la Verge s'agenolla en el llit i manifesta el seu desig de reunir-se amb el Fill. Acabada la petició cantada, s'obrin les portes del cel (la cúpula) i per aquest buit comença a davallar la *mangrana*, en l'interior de la qual hi ha un àngel amb una palma daurada. Tota aquesta baixada es realça amb volteig de campanes, coets i música. L'àngel diu a Maria que el Fill accedeix als seus desitjos i l'obsequia amb la palma. Maria li demana un altre favor: que els apòstols estiguen presents en la seua mort. Concedit açò, l'àngel torna a pujar.

Després apareix sant Joan, que recorre l'andador torbat per la força que el fa caminar fins allí, i troba Maria; ella li atorga la palma i comenta el que ocorre. Aleshores el deixeble entona un cant trist i emotiu, i comencen a acudir tots els apòstols. Mentrestant a l'andador comença una altra escena,

La majoria dels cants monòdics tenen un cert sabor gregorià.

coneguda com "el Ternari": tres apòstols que coincideixen en l'andador i entonen una de les més belles peces.

Una vegada estan tots al voltant del llit, entonen una *salve* al mateix temps que realitzen les genuflexions a Maria. En les últimes notes Maria cau morta i tots acudeixen en auxili (encara que açò es realitza per tal d'amagar part de la trama en què se substitueix el xiquet per la imatge de la Verge venerada a Elx). Ja substituït, tots entonen un bell cant fúnebre manifestant l'esperança de la seua resurrecció. I després d'això ve l'escena que conclourà el primer acte, la baixada de l'araceli del cel (espècie de retaule amb quatre àngels cantors que vénen per l'ànima de Maria).

Quan la Verge és portada fins al cel, conclou aquest acte, denominat *la vespra*, i es passa a *la festa*, que comença amb la veneració a Maria del seguici fins que entonen el psalm *In exitu Israel de Egipto* (propi de la litúrgia d'exèquies) i fan la seua aparició uns jueus dirigits pel gran rabí. Estranyats per la música que senten, aquests comproven què passa i després d'adonar-se'n decideixen assaltar els

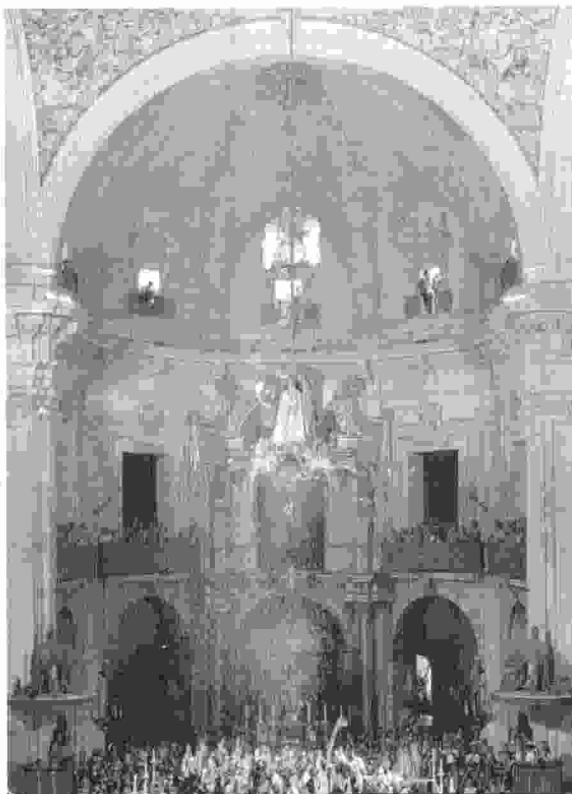
apòstols i destruir el cos de Maria perquè ningú no puga pregonar la seua resurrecció. Però, durant la lluita un d'ells arriba al cadàver i queda petrificat; aleshores la resta cauen peneditos davant del perill i entonen un càntic de perdó i de creença en la Mare de Déu. Després d'això són batejats i tots

porten Maria a la seua sepultura des d'on tornarà a ascendir al cel en l'araceli que havia baixat anteriorment per la seua ànima. A mitjan camí apareix Tomàs, l'fanic que, per la seua llunyania, no havia arribat a temps. Després d'haver-la venerada tots, la Verge puja al costat de la Santíssima Trinitat, alhora que la basílica s'ompli d'oripell i la gent prolifera victors de lloança a Maria.

Música

El drama musical il·licità és totalment cantat i conté cants de diverses èpoques: edat mitjana, renaixement, barroc i posteriors. Tanmateix té una gran coherència i unitat d'estil. Els cants es poden dividir, *grosso modo*, en monòdics i polifònics. La majoria dels monòdics pertanyen al primer acte o *vespra* i tenen un cert sabor gregorià; de fet, molts són contrafets d'altres cants fins i tot anteriors al segle X. Però també hi ha

També coneixem el nom de tres compositors de la polifonia: Ribera, Ginés Pérez i Lluís Vich.

ocasions en què l'afegit melismàtic ha sigut tan profús que no es pot detectar l'original. Dins dels cants polifònics també s'han trobat algunes semblances amb nadales incloses en el *Cançoner Musical de Palacio*.

Gràcies a la consuetud del 1639 coneixem el nom de tres compositors que van tindre part activa en la polifonia: Ribera, Ginés Pérez i Lluís Vich. Actualment quasi tots els cants són entonats a *cappella*, encara que coneixem fonts que indiquen l'aparició d'algun instrument de vent com el fagot, i també hi degué haver una gran capella instrumental cap al segle XVIII, entre la qual figuraven molt reconeguts ministrils. Però aquesta capella va desaparèixer el 1835 i hi van entrar a formar part actors aficionats. Avui en dia la Capella del Misteri d'Elx està formada per uns 70 adults i 30 xiquets.

**Per Mariana T. Rodríguez
Llicenciada en Ciències de
la Història de la música**

La Filarmónica Centro Vallense (primera parte)

Por **Vicente Joaquín
Lacomba Orenga**

No hay tarea más apasionante que la de confrontar textos, recuerdos, experiencias vividas por personajes de una época. Este artículo es la condensación de una tarea hecha sólo para honrar la memoria de aquella gente. Han pasados muchos años y hay muchas lagunas. De alguna manera, toda historia narrada es ejemplar: se escribe para atacar o para defender un sistema del mundo, para definir un método que nos es propio. Las personas que hace más de cien años construyeron el local en el que ahora estamos nosotros me contaron muchas cosas, y sin duda fueron la semilla de la actual Schola Cantorum. Les quiero hablar de una sociedad musical y de un hombre: la Filarmónica Centro Vallense y su director, don Joaquín Rambla Castelló. No quiero perder nunca de vista el diagrama de una vida humana, que no se compone, por más que se diga, de unos cuantos datos biográficos perdidos en el infinito.

Don Joaquín Rambla Castelló

Cuanto más me esfuerzo en lograr un retrato fiel del director de la Filarmónica, más me alejo del hombre; sólo podrán comprenderme algunos pocos que se apasionan por el destino humano. Todo se me escapa de la vida de un hombre a quien no conocí; debo remitirme a ciertas cartas, documentos, a los recuerdos de los otros para fijar estas imágenes flotantes e ingeniármelas para que ustedes conozcan y comprendan la vida de un hombre que llevó a lo más alto el prestigio musical de La Vall d'Uixó. Les doy algunos datos biográficos, necesarios para comprender mejor al personaje.

Nació en La Vall d'Uixó el 16 de abril de 1869, hijo de Joaquín Rambla Almela y de María Rosa Castelló Daròs. En 1886, a los

17 años, terminó el bachillerato y continuó sus estudios hasta terminar la carrera de perito agrónomo en 1890. A los 21 años fue director de la Sociedad Filarmónica Centro Vallense; desempeñó la dirección durante casi 50 años y fue un referente para todos sus componentes, que le veneraban. Hombre inteligente, empezó su vida profesional como escribiente del Ayuntamiento de La Vall, percibiendo por este trabajo dos pesetas, con el 5% de descuento. Después desempeñó un cargo de gerente en la Compañía Eléctrica Viuda de Estela, que suministraba el fluido eléctrico en nuestro pueblo, hasta que ésta pasó a manos de Hidroeléctrica de Mijares. Finalmente, ocupó el cargo de tasador de fincas de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Castellón. También realizó los planos de muchas

carreteras y edificios de la localidad, entre ellos el lavadero de la calle Sanchis Tarazona, el garaje de Autos Valldeuxense, el teatro del Centro (actual edificio de la Schola Cantorum) y el edificio de la Casa del Pueblo, en cuya fachada está colocada una justa lápida de agradecimiento. El Ayuntamiento, careciendo de arquitectos y maestros de obras, le nombró técnico municipal para compensarle por los servicios prestados a la ciudad. Hay un detalle que me conmueve y que refleja el talante y el sentido del deber de aquel hombre. La Filarmónica asistió al Certamen de Valencia en 1926, que entonces se celebraba en dos audiciones. El maestro Rambla tan sólo pudo dirigir el primer día, pues su esposa Amparo, a la que dejó

Don Joaquín Rambla Castelló

gravemente enferma, murió esa misma noche. Al día siguiente dirigió la Filarmónica don Emilio Campos, desfilando con la bandera enlutada.

Don Joaquín Rambla murió en su casa de La Vall d'Uixó el día 6 de julio de 1942, siendo éste el último acto en que se reunieron los músicos de la Filarmónica.

Lo que aquí cuento está desmentido por lo que no cuento; estas notas sólo enmarcan una laguna. No se refieren al trabajo del día a día, al empeño, a los años difíciles, a la Monarquía, a la dictadura de Primo de Rivera, a la República, a la Guerra Civil..., a las angustias y las alegrías,

***"Todo se me escapa de
su vida; debo remitirme a
cartas, documentos y a
los recuerdos de los otros"***

a lo que significa dirigir durante casi cincuenta años una banda de pueblo. A veces pienso en él y, como se imaginan, me recuerda a mi maestro, don Miguel Arnau, aunque don Joaquín Rambla es el gran olvidado; a mucha gente se le reconoció su labor de un modo u otro: con una calle, una plaza, un homenaje... Qué sé yo, creo humildemente que las gentes de La Vall están en deuda con don Joaquín Rambla.

La banda de la Filarmónica Centro Vallense

Hay datos contradictorios sobre la creación de esta banda. En 1891 la empezó a dirigir el

**Imagen del entierro del
maestro Rambla**

maestro Rambla. Su padre exigió que, para que su hijo la dirigiera, no tuviera nada que ver con la parroquia y que fuera del Centro. Su título primitivo fue Centro Vallense de Vall de Uxó y después, a partir de 1891, Filarmónica Centro Vallense. Existen los estatutos originales de la Filarmónica Centro Vallense, en ellos se refleja que la sociedad se constituyó en 1881, pasando a ser oficial el 2 de febrero de 1888, día de la Candelaria, fecha en la que todos los años se celebraba la asamblea general de la sociedad.

El 1892 se presentaron al certamen en Castellón y Valencia, con 36 músicos, y consiguieron el primer premio en Castellón y en segundo en Valencia, que contaba con tan sólo una sección en la que concursaban catorce bandas. El señor Klein, un crítico musical de la época, escribía:

"La Banda de Vall de Uxó, dotada de un instrumental incompleto (sin saxofones) y bastante malo, hizo prodigios. Ejecutar la obra obligada (Poeta y Aldeano) y la obertura Banditeustrêche de Suppe como ayer las ejecutó, es cosa que no se comprende más que suponiendo en los simpáticos individuos la constancia por arrobas y el entusiasmo por quintales."

Premios de la Banda Filarmónica Vallense

1892	Primer premio en Castellón
1892	Segundo premio en Valencia
1893	Primer premio en Castellón
1894	Primer premio en Valencia
1897	Primer premio en Castellón
1899	Primer premio en Castellón
1913	Premio en Burriana
1914	Premio en Valencia
1915	Premio en Burriana y Valencia
1917	Premio en Castellón y Valencia
1918	Premio en Valencia
1922	Premio en Castellón
1923	Premio en Castellón
1923	Premio en Valencia
1923	Premio en Tarragona
1929	Primer premio en la Sección Primera de Valencia
1929	Primer premio del Certamen de la Exposición de Barcelona

Estos son los premios de la Filarmónica de los que se tiene documentación escrita. Seguramente hay algunos más. Los ayuntamientos de Vinaròs y Massamagrell nombraron hijos adoptivos a todos los músicos. Existe documentación en los periódicos locales de Tortosa, lugar al que solía desplazarse la Filarmónica. Siempre contaron con la ayuda de mossén Francisco Peñarroja, que les preparaba para los certámenes.

La orquesta de la Filarmónica Centro Vallense

Debemos considerar la afición de este pueblo al teatro y la zarzuela para entender que se necesitaba una buena y nutrida orquesta (en la Filarmónica alcanzó un nivel exquisito). Las compañías de zarzuela que venían por Valencia estrenaban en el Principal y el Apolo y pasaban todas por La Vall, ya que en los años veinte el teatro del Centro Vallense era el escenario preferido por muchos artistas, de manera que La Vall

**Carmen Tur
la catxapa**

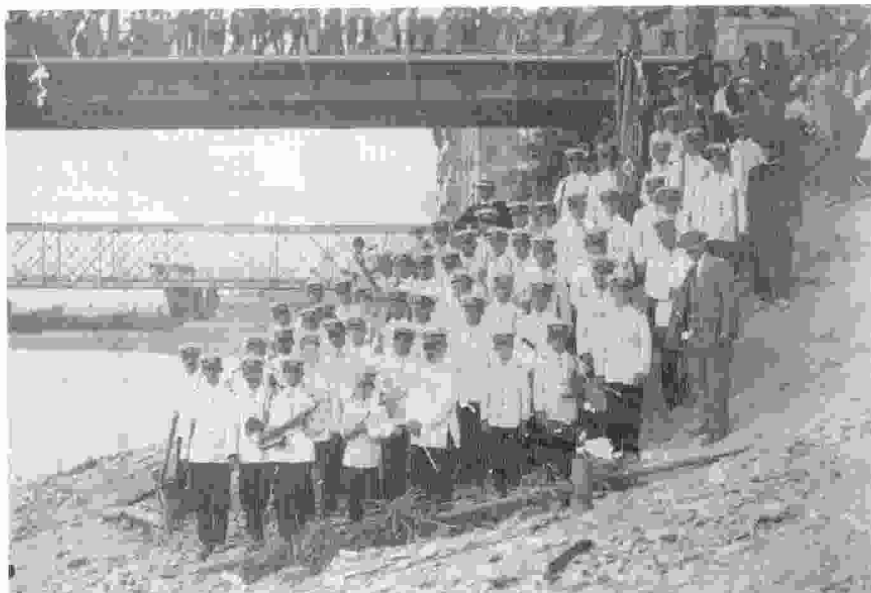
d' Uixó se convirtió en la Meca regional de la zarzuela. Mucho me hablaron de aquellas veladas algunos de sus músicos: Remigio

Marco y Joaquín Aragonés entre otros. La Orquesta que, como todo en la Filarmónica, dirigía el maestro Rambla, contaba con unos 30 músicos de innegable valía. La preparaba el violín solista de la Orquesta Sinfónica de Valencia, señor Monzonís, y, bajo la batuta del maestro Rambla, ofrecía su exquisito repertorio en las inolvidables veladas del teatro del Centro. Los hermanos Falcó, el oboe Burguete, los flautas Heraclio Badal y Joaquín Aragonés, el trombón Enrique Cruzado, el viola Remigio Marco y la cuerda de violines, con su concertino Eleuterio Antonino, los dos hermanos Darós, Eulogio, Damián, Rodrigo... Muchos nombres para la historia de la música vallera. Después de muchos años con la misma ilusión de

**La Vall
d'Uixó se
convirtió en
la Meca
regional de
la zarzuela**

entonces, los que quedaban formaron la orquesta de la Schola Cantorum, dirigida muy al principio por mi amigo Joaquín Aragonés Rambla.

Aquella orquesta de la Filarmónica, siempre bajo la batuta del maestro Rambla, deleitó al público vallero en innumerables ocasiones, pero la más memorable fue, sin duda, el debut artístico en La Vall de Carmen Tur Melchor, en febrero de 1919 y, claro, en el teatro del Centro Vallense. En una gira de la Compañía de Zarzuela de Federico Caballé y Amparo Saus llegó a La Vall (después de actuar en San Fernando de Sevilla, Vitoria, Tivoli de Barcelona, Arriaga de Bilbao, Teatro de la Zarzuela de Madrid, La Coruña, San Sebastián, Santander...) su idolo del *bel canto*, su Carmen *la Catxapa*. Comprenderán las cosas que había para verla en su pueblo natal. En la cartelera se anunciaban *La niña de las planchas* y *En Sevilla está el amor*. El primer actor de la compañía era Pepe Ángeles; el barítono, Luis Amor; el tenor, Gorris; el bajo, Pascual Gregori; la primera tiple ligera, Carmen Tur; la característica, Pilar Martí; la tiple cómica, Luisa

**La filarmónica en
una visita a Tortosa
en el año 1918**

**Don Enrique Cruzado
junto a Vicent Orenge**

Wieden; el tenor cómico, Gometes. Todos ellos con la Orquesta Filarmónica del Centro Vallense. La primera parte del espectáculo constaba de un número cómico a cargo de la tiple Luisita Wieden y del tenor Gometes. Después la Orquesta interpretó *El barbero de Sevilla* de Rossini; seguidamente el tenor Gomis cantó un aria, *Ecco ridente in cielo*, y por fin apareció en escena Carmen Tur e interpretó la romanza *Un voce poco fa*. No pudo terminarla por los aplausos y la tuvo que repetir tres veces hasta que todo el público logró escucharla. Después cantó *Calumnia* a dúo con el bajo Gregori, y Carmen remachó la actuación cantando *Un che io son* en dueto con el barítono. Ante la insistencia del público, tuvo que salir ella sola a cantar en una segunda parte. Interpretó la romanza de *Las bodas de Figaro*, unas

**“La Banda de
Vall de Uxó,
dotada de un
instrumental
incompleto (sin
saxofones) y
bastante malo,
hizo prodigios.”**

variaciones de *El Carnaval de Venecia*, *Ave Maria* de Schubert y para final, el delirio: *Soy española*, la romanza de *El niño judío* del maestro Alonso. Se montaron espectáculos muy de primera magnitud en este Teatro pero, sin duda, la noche más emotiva para el teatro y para la orquesta fue el debut de Carmen Tur Melchor.

El local de la Filarmónica

Me gustaría contarles a grandes rasgos un poco de la historia del emblemático edificio que es la actual sede del Ateneo Musical Schola Cantorum. Es el último de los grandes casinos que quedan en la Vall. Se conserva tan sólo la parte principal del edificio, pues el patio de butacas y el escenario del teatro ocupaban el solar de la actual Caja Rural San Isidro. La parte delantera tiene sin duda el encanto y el misterio que tienen todas las cosas antiguas y para mí, como para mucha otra gente, es como una segunda casa. El edificio se empezó a construir en 1888. Primero, la parte delantera: un local para ensayar la Banda y el casino. Si

miran fotografías de la época, verán una fachada espléndida con adornos del más exquisito gusto. Después se edificó lo que era en sí el teatro. Cuando se inauguró, todavía sin techo, cayó una fuerte tormenta y se tuvo que suspender el espectáculo. Poco después se acabaría definitivamente el teatro y empezaron los años de gloria. En un principio, el edificio perteneció a la familia del abogado don Carlos Fenollosa; después, a la sociedad de la Filarmónica. Pero en los años veinte hubo algunos problemas entre los directivos, llegando incluso a recurrir a los tribunales. La parte ganadora tuvo que vender el local para pagar los gastos que originó el pleito y lo compró un empleado de un banco de La Vall que era de Valencia. En los años treinta, este banquero y su hermano montaron algunos espectáculos en el teatro, llegó el cine mudo y, en 1935, otro gran día para el teatro, vino a cantar el mítico Angelillo. El hermano del dueño se escapó a Barcelona con la recaudación de la taquilla y Angelillo no cobró jamás. El propietario se vio obligado a vender el edificio y lo compró D. Arcadio García. Después de la Guerra fue sede de la Falange, escuela de niños, almacén municipal... Pasó a manos del hijo de D. Arcadio, Demetrio García, y estuvo cerrado durante años. En 1960 lo alquiló la Schola Cantorum, quien lo ocupa en la actualidad. Demetrio García lo vendió a los actuales propietarios a mediados de los ochenta.

Testigo de la Filarmónica

Tan sólo queda un músico de la Filarmónica: el señor Enrique Cruzado, trombón solista. Él, con sus 103 años, es testigo privilegiado de toda esta historia, se puede decir que casi la vivió entera. No sabría decirles lo que sentí cuando hablamos hace unos días. Andaba con unos pasos tan menudos que era como si resbalara despacio por el suelo. Desgranaba sus recuerdos con lentitud y amor y te los metía dentro con la misma lentitud y el mismo amor. Nos contó algunas historias de antes, de todo el siglo que él ha vivido, y vimos la fotografía del maestro Rambla que tiene sobre su veladora.

**El señor Enrique Cruzado,
con sus 103 años,
es testigo privilegiado
de toda esta historia.**

Quiero agradecer sus testimonios a las personas que me contaron sus recuerdos. A los presentes y a los que ya no están pero también me los relataron en otro tiempo. A Joaquín Aragonés Rambla, a la Junta Directiva del Ateneo Musical Schola Cantorum, a Úrsula Arnau Abad y a Enrique Cruzado. Y, muy especialment, mi gratitud para Amparo García Rambla por todas las facilidades, por prestarme su tiempo y mantener viva la memoria de su abuelo.

Asistencia al Certamen Internacional de Valencia

Estas son las obras libres y obligadas con las que la Filarmónica asistió al Certamen:

AÑO	OBRA OBLIGADA	OBRA LIBRE
1914	<i>Carnaval noruego</i> de Svenden	<i>Patria</i> de Bizet
1915	<i>Obertura de Maila</i> de Albert	<i>Carnaval noruego</i> de Svenden
1916	<i>Obertura del Rey Lear</i> de Berlioz	— — — —
1917	<i>Roma</i> de Jules Massenet	— — — —
1918	<i>Triana</i> de Albéniz	— — — —
1925	<i>Danzas guerreras</i> de Borodin	— — — —
1926	<i>La gruta de Fingal</i> de Mendelssohn	<i>Roma</i> de Jules Massenet
1929	<i>Los planetas (Júpiter)</i> de Holst	<i>Los maestros cantores</i> de Wagner
1930	<i>Rapsodia española</i> de Gilson	<i>Los pescadores de San Juan</i> de Widor
1931	<i>La casa de juguetes</i> de Debussy	<i>Idilio de Sigfrido</i> de Wagner

Grècia: Pas del mite al logos

Continuant amb el recorregut emprès per la música de l'antiga Grècia, i després de les generalitats que es donaren en el capítol anterior, passem a conèixer amb més profunditat la seua història. I, com no, començarem per allò que és més antic.

Des de les cultures gregues més antigues (minoica i micènica) trobem restes que ens mostren la pràctica de la música en aquestes societats. Aquestes restes són escultures d'arpistes i auletes (executants de l'aulos) o instruments trobats a tombes. Però allò que millor ens mostra el pensament que

Instruments de vent

Aulos: Espècie de flauta o oboè de canya doble o simple, amb dos tubs units amb una mateixa embocadura.

Sírxinx o flauta de Pan: Instrument format per la unió de diferents tubs de canya de diferent llargada, i per tant, diferent altura de to.

Flauta travessera: Poc comuna, semblant a l'actual flauta travessera en la forma d'executar-la, però feta amb canya o fusta.

Sálpinx: Trompeta de metall que es feia servir per fer senyals.

Per Carles Valls

tenien els antics grecs de la música és la seua mitologia. Els avantpassats dels grecs, com tots els pobles primitius, associaven la música amb els déus, la religió, la màgia, ja que era un fenomen que no entenien. Així que allò que era inexplicable ho atribuïen als déus. Per què plovia? Perquè així ho volien els déus. I si pedrega o passa qualsevol desgràcia és un càstig per alguna cosa que no s'ha fet bé o per haver ofès el déu. La música era l'element de comunicació amb el més enllà, amb els déus i, per tant, era amb música com podien afalagar els déus o curar mals. Era tant el poder que tenia la música que fins i tot

El pas del mite al logos suposa que l'ésser humà comença a preguntar-se per la raó de ser de les coses.

podia moure pedres, com en el mite de la construcció de les muralles de Tebes, o amansir a les feres i dominar-les; o vèncer la mort, com va fer Orfeu.

Els grecs primitius crearen tota una sèrie de llegendes o mites que parlaven del poder de la música i de la seua naturalesa divina. Els déus són els inventors de certs instruments, protectors de les arts, i els músics més destres són considerats herois de llegenda, com Orfeu. Molts d'aquests mites s'han mantingut en la cultura occidental europea i molts d'ells els troben reproduïts una vegada i una altra en obres d'art, sent possiblement el mite d'Orfeu un dels més repetits en la història de la música. Al llarg d'aquest article podreu conèixer-ne alguns. Un d'aquests mites, el de la disputa entre Màrsies i Apol·lo, deixa veure el gust dels grecs, ja que Apol·lo representa la bellesa ordenada i la claredat, enfront de Dionís, déu

La metamorfosi de Sírxinx o el naixement de la flauta de Pan

Sírxinx era un nimfa de la cort d'Àrtemis, que havia fet vot de castedat a aquesta deesa. Un dia, Pan, sàtir déu de la ramaderia, la va veure i se'n va enamorar. Sírxinx va fugir d'ell i quan es va veure atrapada a la vora del riu Ladó, va demanar ajuda a les nàiades, les nimfes de les aigües, les quals la van transformar en un canyar. Pan es va acostar a les canyes que havien sigut la seua estimada i va sentir un so dolç, que ell creia la veu de Sírxinx, i no era altra cosa que el so que feia el vent al passar per les canyes. Va agafar un manoll de canyes i va crear l'instrument que nosaltres coneixem com flauta de Pan, i que els grecs anomenaven sírxinx en honor de la nimfa.

del vi, la dansa i el teatre, i que representa el desordre, la sensualitat. Màrsies pertanyia a la cort de Dionís i, per tant, la

Disputa entre Apol·lo i Màrsies

Màrsies era un sàtir, ésser mitològic meitat home meitat cabra, que un dia va trobar una flauta que havia pertangut a Atena i que aquesta, molt presumida, havia maleït perquè, el seu rostre es desfigurava al tocar-la. Només acostant-la als llavis n'eixien belles melodies. Amb aquesta flauta, Màrsies es va atrevir a desafiar Apol·lo i la seua lira a una competició musical. Apol·lo va guanyar i, com a càstig, va escorxar viu Màrsies.

Instrumentes de corda

Lira (lira): Formada per unes banyes de cabra unides a una closca de tortuga amb un traverser on es lliguen 7 cordes. Era l'instrument del déu Apol·lo.

Bárbitos: Espècie de lira amb els braços llargs i de sons més greus.

Fórmnix: Lira més antiga, formada per una caixa de fusta de forma semicircular amb 4, 5 o 7 cordes.

Kithara (cítara): Desenvolupada a partir del fórmnix, és de major mida i té un caixa de ressonància còncaua per darrere i plana per baix. Es tocava amb el *plektron* (plectre o pua) amb una mà mentre amb l'altra es puntejaven les cordes.

Magadis o Arpa: Apareix tardanament i eren més menudes que les que coneixem actualment i tenien entre 7 i 12 cordes. La seua forma era triangular.

Llaüt: També apareix tard i tenia un coll llarg i sols tres cordes.

victòria d'Apol·lo simbolitza el triomf de l'ordre contra la disbauxa. En aquesta època més antiga (edat obscura i període arcaic) és quan es forma la tradició musical grega. Apareixen els cants acompanyats per instruments (recordem que els grecs concebien la *mousiké* com un tot format per poesia i música, estant la segona al servei de la primera. Foren els *aedoi* els encarregats de recitar acompanyats dels instruments, principalment els de corda, les epopeies heroiques d'Homer. També en aquesta època es fixen les normes (*nómoi*) en les quals calia desenvolupar els diferents cants i gèneres. Els *nómoi* eren unes estructures melòdiques fixes que el cantor havia de respectar a l'hora de realitzar les seues narracions

que, com podeu imaginar, eren improvisades. És a dir, improvisaven sobre unes melodies tipus que provenien de diferents regions amb les quals s'identificaven. Així existien el *nómos* frigi, el *nómos* eòlic, el *nómos* dòric. Però existiren músics que s'atreviren a crear nous *nómoi* instrumentals partint de la tradició, com Olimp, que va crear el *nómos* aulòdic o Terpandre, que va fixar el *nómos* citaròdic, no sense certa polèmica. A aquests músics els envolta també la llegenda i eren considerats com una espècie d'herois, ja que sols els déus o els il·luminats per ells eren capaços d'intervindre sobre la música, capaç de realitzar prodigis com els descrits en els mites.

Però, el títol de l'article ens parla d'un canvi: el pas del mite al logos. Els termes *mythos* i *logos*, en principi, significaven per als grecs el mateix, açò és, *paraula*. Amb el pas del temps, aquests termes prengueren matisos diferents, *mythos* designava allò que feia referència a les llegendes i *logos* es referia a allò

Els grecs crearen mites que parlaven del poder de la música i de la seua naturalesa divina.

que podia ser comprès, allò explicable per la raó de l'ésser humà. Aquests matisos fan evident una de les grans revolucions en el pensament humà: el pas del mite al logos suposa que l'ésser humà comença a preguntar-se per la raó

Les muses

Eren nimfes filles de Zeus i Mnemòsine, protectores de les arts i les ciències. Pertanyien a la cort d'Apol·lo.

Cal·liope: Musa de la poesia èpica i la cançó narrativa.

Clio: Musa de la història i l'epopeia.

Èrato: Musa de la poesia amorosa.

Euterpe: Musa de la música.

Melpòmene: Musa de la tragèdia.

Polímnia: Musa de la pantomima i el cant.

Talia: Musa de la comèdia.

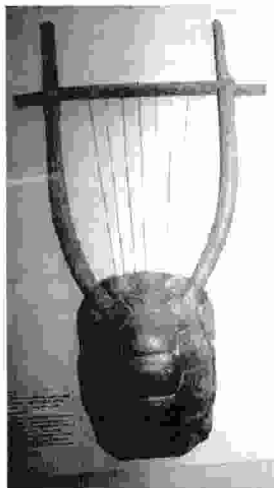
Terpsícore: Musa de la dansa i la poesia coral.

Urània: Musa de l'astronomia i la poesia didàctica.

de ser de les coses i les descarrega del seu contingut mitològic, diví. És a dir, comença el pensament científic i l'estudi racional d'allò que ens envolta. Cronològicament, aquest procés se situa en l'època de què estem parlant, entre els segles VIII i VI abans de Crist. Pitàgores (560-470 a.C.) va ser la figura fonamental en l'estudi del fenomen musical, establint les primeres lleis acústiques i harmòniques. Va viatjar per Babilònia i Egipte, d'on es creu que va prendre moltes de les idees que després desenvoluparà. Per a Pitàgores i els seguidors de les seues idees filosòfiques tot el que ens envolta

Naixement de la lira

Hermes, el missatger dels déus, anava un dia passejant quan va entropessar amb la closca d'una tortuga morta, dins de la qual encara hi havia un tendó sec. Al colpejar el tendó amb el peu, va comprovar com es produïa so. Content amb el nou instrument que casualment acabava d'inventar, el va regalar a Apol·lo, el déu de la música i la poesia. La lira serà l'instrument associat a Apol·lo i també es coneixia com *chelys* que significa tortuga en grec.

pot ser reduït a números i a relacions matemàtiques. I això és el que va fer amb la música: descobrir les relacions físiques entre els sons. Conta la llegenda que un dia, mentre passejava, va sentir com en una ferreria dos martells feien dos sons a un interval d'octava i es va preguntar per què i va començar a estudiar el fenomen. El que sí que se sap de cert és que Pitàgores va fer servir un instrument que, segons pareix, ell mateix va inventar i que es deia monocord. El monocord era una taula o caixa de ressonància sobre la qual hi havia una corda tensada. Pitàgores va observar que, si dividia la corda per la meitat i la feia sonar, obtenia l'octava del so fonamental de la corda; si la dividia en tres parts i en feia sonar dues, sonava la quinta i, si la dividia en quatre i en feia sonar tres parts, obtenia l'interval

La música era l'element de comunicació amb el més enllà, amb els déus i, per tant, era amb música com podien afalagar els déus o curar mals

de quarta. Aquests tres intervals van ser els que Pitàgores i els seus seguidors consideraran consonants (i així va ser fins el Renaixement) i sobre ells desenvoluparan les seues teories i estudis. La definició de les relacions numèriques que eren la base dels intervals era per als pitagòrics el punt de partida per a descobrir les lleis que regien l'univers i l'ànima humana. És a dir, per a ells les consonàncies eren la prova sonora, física i real d'allò que no es podia observar de cap de les maneres, com era el cosmos i els sentiments. Veurem en el pròxim capítol com aquestes teories donaran dues tendències de l'estudi de la música: els qui se centren en el fenomen físic i harmònic i els qui busquen les relacions de la música amb l'ànima humana i l'univers.

Instruments de percussió

Krótales (cròtals): Espècie de castanyoles de fusta, os o metall que produïen so quan es feien xocar.

Kymbala: Parella de platerets (segle VI a.C.)

Týmpanon: Pandero més o menys gran.

Krupezion: Sonall que es feia sonar amb el peu utilitzat en la dansa.

Xylofon: Espècie de sistre de fusta, és a dir, fustes que lligades a un fil xocaven entre elles.

Construcció de les muralles de Tebes

Amfion i Zetos eren uns germans bessons que governaren Tebes. La llegenda conta que construïren les muralles d'aquesta ciutat fent servir la música. Mentre Zetos duia les pedres, Amfion tocava amb la lira una melodia que feia que les pedres es col·locaren, per elles soles, les unes damunt les altres perfectament alineades formant la muralla.

Mite d'Orfeu i Eurídice

Orfeu era poeta i músic. Tocava tan bé la lira que amansava als animals salvatges, i les pedres i els arbres es movien per poder escoltar-lo. Son pare era el déu Apol·lo. Sa mare era Cal·líope una de les nou muses que inspiraven els poetes.

Estava molt enamorat de la seua esposa, la nimfa Eurídice, i eren molt feliços. Però un trist dia Eurídice passejava pel camp i va xafar sense adonar-se'n una serp, que la va mossegar en un turmell. Eurídice va morir i Orfeu es va posar molt trist, se li van llevar les ganes de tocar la lira i ja no volia cantar ni recitar poesies.

Orfeu no podia viure sense Eurídice. Per això va decidir anar a l'Hades (regne dels morts) a buscar-la. Així que, sense dir-ne res als amics ni a la família, va agafar la lira i se'n va anar.

Després de molts dies de viatge, va arribar a la llacuna Estígia on el barquer Caront no va voler creuar-lo a l'altre costat en la seua barca perquè només creuava els morts i Orfeu era viu. Llavors Orfeu va entonar un cant tan bell que va encisar Caront i el va passar a l'altre costat de la llacuna. Va fer el

mateix amb el gos Cèrber i amb les tres fúries.

Quan va arribar al palau del déu Hades i la deessa Persèfone, Orfeu els va cantar el seu amor per Eurídice i els va convèncer perquè la deixaren anar, però els déus van posar la condició que Orfeu no mirara ni una sola vegada cap arrere fins que no arribara al món dels vius. Va començar el viatge de tornada sense mirar arrere però, quan va arribar a la llacuna Estígia, just abans de pujar a la barca de Caront, va dubtar de la paraula dels déus, es va girar i va veure la seua estimada Eurídice que el seguia però, per haver desobeït, Eurídice va desaparèixer i va tornar al regne dels morts.

Quan va morir Orfeu, el van soterrar al peu de la muntanya Olimp on es diu que els rossinyols canten amb més dolçor que en cap altre lloc. Apol·lo va portar la lira d'Orfeu al cel i va formar la constel·lació que des de llavors porta el nom de la Lira. Orfeu va anar a l'Hades i en els Camps Elisís (el cel) va trobar Eurídice, de la qual no s'ha tornat a separar mai.

El mite d'Orfeu

Fa temps,
a Grècia,
va viure
un famós
músic
anomenat
Orfeu.
Cantava tan
bé que tots
l'escoltaven.

Més amunt,
el deu Apol·lo
l'escoltava
atentament.

I així va ser com Orfeu va aconseguir
la lira. I va ser el descans de molts.

Amb aquella
lira tocava
tan bé que
adormia totes
les feres.

Totes? No! Excepte una...

EL VIOLÍ D'AUSCHWITZ

Per Joan Montón

Un famós grup de cambra visita Cracòvia (Polònia) per participar en un cicle de concerts dedicat a Mozart. El violinista d'aquesta formació s'interessa per l'instrument de Regina, la violí solista de l'orquestra, una dona gran que tenia "els ulls tristos quan no tocava". Poc després els dos violinistes es troben i es fan amics. Ell la templa: "Supose que no te'n voldries pas desprendre del violí". "Per res del món!" -li contesta. Ni que em morís de gana! És tot el que em queda de la meua família"-afegeix misteriosament. Ell calla, s'adona que no és moment de continuar amb la història. Quan estan de tornada, li fan arribar uns papers on Regina recopila els testimonis del seu oncle Daniel, un luthier jueu pres al camp de concentració d'Auschwitz. Construeix un violí. És un apassionat de la seua feina. Tant és així que les flaires de les fustes i els vernissos i l'art que comporta la construcció de l'instrument alleugereixen el seu esperit, durant unes hores, i fa que s'oblidi de les vexacions i els maltractaments continus dels nazis. El violí és un encàrrec d'uns oficials alemanys, fruit d'una cruel aposta: si Daniel és capaç de deixar-lo enllestit abans d'un termini que desconeix, es deslliurará d'una mort ominosa.

La novel·la evidencia la passió de la seua autora, Maria Àngels Anglada, per la música. Hi ha múltiples referències a compositors i a obres musicals. A més, l'escriptora fou assessorada pel luthier Ramon Pinto i Comas sobre les especificitats de l'ofici i el lèxic dels violers.

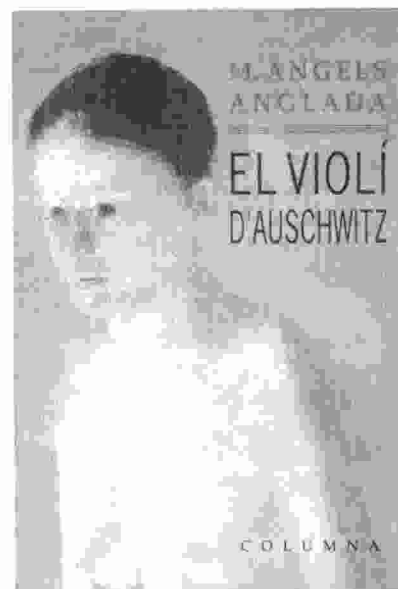

Maria Àngels Anglada

De tota manera, la música és un símbol en aquesta història, dedicada a les víctimes dels genocidis ètnics i culturals, n'és -segons Lluïsa Julià- la representació de "la força dels febles i de l'art davant el caos". L'ús de la música com a tema literari és repeteix en altres obres com *Viola d'Amore*, amb la qual *El violí* estableix una certa continuïtat per la reaparició d'alguns personatges. Maria Àngels Anglada, llicenciada en Filologia Clàssica, conrea a més de la novel·la, l'assaig i la poesia. Diuen que en realitat era una poeta que escrivia novel·les. L'amor pels clàssics grecollatins i per les arts i el compromís i la defensa dels innocents i la terra són els temes literaris que més interessen aquesta refinada escriptora.

*(Revista *Serra d'Or*, nº475-476)

El violí d'Auschwitz
 Autora: Maria Àngels Anglada
 (Vic 1-930- Figueres 1-999)
 Gènere: novel·la
 Editorial Columna
 Publicada l'any 1.994

HEM ESCOLTAT

RITUAL

Ritual és l'últim treball de Mísia. Gravada d'una tirada amb un vell micròfon, la cantant portuguesa ha volgut llevar-li qualsevol artifici al fado i transmetre allò que ella denomina "el fado en vena", tornar a les arrels d'aquesta música. *Ritual* és també un homenatge a noms importants del fado, sobretot a Amália

Rodrigues, "una musa inspiradora de poetes i compositors -segons explica Mísia- que estigué molt més enllà del fado. Amb Amália cantava Portugal, cantava tot un país". Mísia ha tingut la col·laboració de Carlos Gonçalves, compositor i guitarrista de Rodrigues, i junts han versionat la colpidora *Lagrima*.

El fado és un dels tresors de la música popular portuguesa. Sembla que foren els esclaus provinents de les antigues colònies africanes els qui el van introduir. *Fado* vol dir 'fat, destí', però també es tradueix per 'lament'. Aquesta acepció concorda millor amb la temàtica trista de molts dels fados i eixe sentiment fatalista, desgarrador amb què s'hi interpreta. Hi ha dues versions del fado: l'un surt de dos barris lisboetes: Alfama i Mouraria i té un caire més introvertit i personal respecte a l'academicista Fado de Coimbra. El conjunt instrumental clàssic està format per dues guitarres portugueses, instrument autòcton de dotze cordes, i una guitarra convencional que acompanyen la veu solista.

Vallers, cançons i música fa 63 anys

Nel·lo Navarro i Josep Font

És ben popular al nostre poble el tòpic que allà on va un de nosaltres, acostuma a trobar-se, per lluny que siga, un altre valler o vallera, o si més no les petjades de la seua presència. Qui no ha sentit contar alguna volta històries més a menys versemblants de valleres i vellers anònims que en arribar posem per cas a Moscou, a Xicagó o a Bombai, a la primera cantonada que giraven es topaven de nassos amb un conciutadà?

A nosaltres, això, no podem dir que ens haja passat,

En girar un full, ens vam trobar amb un article que parlava de la Vall i dels vellers de fa 63 anys.

Portada d'un número de la revista *Catalans!*

ara, a voltes el tòpic té el que podríem anomenar *vessants literàries* i arribats ací, sí que podem dir que ens vam trobar, no amb un valler o vallera, sinó amb tot el poble de la Vall sencer!

Direm que viatjàvem na fa molts dies per les engroguides pàgines d'una revista editada a Barcelona el dia 10 d'octubre de 1938, en plena Guerra Civil. Direm que, en girar un full, que en aquest cas fou com girar una cantonada, ens vam trobar amb un article anomenat *Els mestres cantaires de Llevant* i direm que en llegir així per damunt damunt l'article, vam descobrir amb satisfacció que parlava de la Vall i dels vellers... Vaja, que parlava de nosaltres fa 63 anys.

La revista en qüestió és el número 24 de "CATALANS!, el magazín popular" i la dirigeix J. Roig-Guivernau. Tenia la redacció i l'administració a Barcelona, al número 2 de la plaça de la República i es venia al preu de 2 pessetes. L'article que ens retrata el signa un redactor, per a nosaltres desconegut, de nom Víctor, i una volta llegit el text es nota que el tal Víctor va passar pel nostre poble. De tota manera, aquesta sensació que ens produeix a nosaltres la lectura ja la jutjareu vosaltres, lectors, en la reproducció del text que segueix; un text que hem respectat íntegrament i en el qual trobareu, malgrat la bona voluntat normalitzadora de l'autor, un ús anacrònic d'alguns topònims de pobles valencians.

ELS MESTRES CANTAIRES DE LLEVANT

Per VÍCTOR

Les màquines, en rutil·lar, trontollen les parets. Els vidres de les finestres repiquetegen. De tant en tant, un cop brusc, més fort —el tancar d'una porta de la caldera, el cloure un batent d'un motlle— fan com un compàs d'espera en aquesta orquestració segle XX del ritme febrís del treball.

Xap, xap, xap... fan les calderes auxiliars, on es tenyeix el cuir. Xic, xic... grinyolen més enllà les màquines de secar. Rac, rac, rac, mormolen ferotjament les talladores mecàniques, que donen a la superfície basta de la pell la forma geomètrica que s'haurà de convertir en sabata. Paf, paf, paf, repeteixen inlassables, els martells moguts a vapor, que claven d'un sol cop vint-i-cinc soles i les maquinetes cosidores canturregen, al fons de la immensa nau, el seu cant monòton: tap, tap, tap... tap, tap, tap...

Aquesta orquestra que mai no para acompanya un cor inesperat. Els aprenents canten. Els oficials i les mosses talladores, canten. Els mecànics i els descarregadors, també. En aquesta fàbrica inacabable, tothom canta... Fins en les oficines.

A vegades són les estrofes sarsueleres que formen l'himne del país valencià:

Als teus peus, sultana
Mos jardins t'ofrenen
Un tapís de roses
Lliris i clavells.

Altres cops, és la marxa da l'"Aida" o una llefiscosa havanera. I el treball llisca, ràpid, de les mans dels sabaters incontables.

Fàbrica d'espardenyes

virtuosos d'espardenya

La plaça del centre, als anys trenta.

tot canta...

A la porta de la fàbrica —castell, església i casino del poble— un vell toca un acordió. Ens sembla conèixer l'aire... potser un tros de la wagneriana consagració del Graal?

Vora el riu, les dones renten i, és clar, canten. Un fox o un "Mari Cruz"? I ca! Si és la dolça melodia d'aquella cançó de Schubert sobre lletra de Goethe:

**Una rosa un nin trobà
rosa de bardissa...**

En passar per davant de l'escola, l'inevitable cant ens acompanya: aquesta vegada són els compassos de caminant de "L'Arlesiana", cantada per les veus tendres dels marrecs entre les que destaca el to de baix d'un mestre barbamec i ros, que és l'únic que desafina.

—És natural —em diu el veí que m'acompanya— no és de la Vall!

És natural... Perquè a la Vall tothom canta. Des que aprèn a caminar, li ensenyen, al menut, a donar a la seva veu vacil·lant les modulacions d'una cançó qualsevol. Més tard, anirà a l'escola cantant, festejarà als sons d'una cançó i es casarà escoltant les felicitacions en cor, passarà les vesprades del diumenge tocant un instrument i quan ja sigui pare de família ingressarà en una de les tres orquestres del poble i cada any, després de 360 assaigs severíssims, anirà a València, a prendre part en un concurs.

Però no un n'aneu pas de la Vall sense haver pres una copeta a "cal Fetoí", la taverna on es reuneixen tots els virtuosos del poble. Allí hi trobareu coses sorprenents! Recolzat d'esquena al taullel, un vell toca un corn de caça, del qual sempre havíem imaginat que no se'n podien treure més enllà de quatre o cinc notes. Però ell ens demostra que anàvem errats. Si ens rep als compassos tristos d'un nocturn que, almenys, és de Chopin...

Quan ell ha acabat, un xicot gravat de cara, l'espardenyer del poble, es llença a la palestra amb un enfilall de notes àgils que arrenca del seu violí. Ens sembla reconèixer un tros de "Sadko", de Rimsky: na, na, na, na, na...

I heus ací el carnisser que amb una bella veu de tenor, continguda i sense estridències, ens canta un tros, de què diríeu? Del senyor Burro Fleta? Un duo de "La Dolores"? No, el cant de Sigfrid en provar l'espasa, en aquella escena en què ha de trencar l'enclusa, però que en el nostre Liceu sortia al revés i amb l'espasa blincada. I ho canta en alemany!

—On l'ha après?

—Oh, no ho sap pas el xic. Només sap els mots de la música.

Una veu interromp el darrer calderó del carnisser, ara desvocat.

—Un doble de moscatell, per fer-me entrar en ganes.

És un escrivent —l'únic— municipal. Engoleix el vi dolç i ens ofereix una marxa —l'hongaresa de Berlioz— amb el seu trompetí.

A les nou del vespre, un crit llançat per la porta entreoberta, buida la tasca.

—Xicons, a assajar!

El mestre director és un senyor baixet i rodanxó, de cabells vermellosos i mans brutes: el llauner del poble.

—Però sap més de solfa!

—I té una orella que encanta!

guerra de fuses i semi-fuses

Això ho he vist a la Vall d'Uxó. Més enrera, a Liria, passa el mateix. I igual a Vilanova de Castelló, Carcagent, Culera i molts altres pobles de l'horta i dels aiguamolls levantins.

Entre els tarongers i els arrossers, on canta el vent i l'aigua, els homes també s'han sentit com contagiats d'aquest delit musical de la natura.

Però li han donat formes humanes. La primera, la de rivalitat. En quasi tots els pobles hi ha, almenys, dues bandes. Les paguen i sostenen uns quants "americanus" i les contribucions voluntàries dels músics, cantaires i parents, amics i coneguts.

Formen dues orquestres i cors i dues tribus dintre el mateix poble. En les eleccions, el candidat, per a obtenir vots, ha de regalar un tambor o un trombó ben relluent a cada un dels "clans".

Durant tot l'any, assagen i estalvien i es barallen els xicots, discuteixen els pares, hi ha dissensions familiars... La història de Romeu i Julieta és freqüent en aquests pobles, però amb un final més casolà: matrimoni de conveniència amb un pagès del mateix cor.

I per fi, arriba el dia esperat: a València!

la batalla final

Davant una gernació de milers de persones, les orquestres repeteixen implacables la peça de prova, que el jurat puntua. Sempre els mateixos compassos, idèntiques melodies. Però tothom aguanta la repetició per quinze o vint vegades. Cal esperar que sonin els del poble. Llavors, picar de mans, cridar, aplaudir. D'estar atent a les falles dels rivals, per a fer-les remarcar amb un xiulet oportú.

La banda puja a l'estrada. En la multitud fosca que omple totes les graderies de la plaça de braus, s'obre una clapa triangular blanca. Són els paisans dels músics, arribats aquell matí, atapeïts dintre un tren especial o dalt dels camions, per a rebre la victòria o tenir quelcom a discutir en la derrota. Passos dobles, clàssic, popular, de tot es toca! I mai no manquen les garrotades...

el cardenal parla clar

La banda que triomfa, va a donar un tomb per les ciutats de la Península. D'aquestes gires se'n contenen coses famoses. Per exemple, aquesta que els esdevingué als músics de Liria.

Arribaren a Bilbao. Les autoritats que els veien baixar vestits amb la seva brusa negra, de treball i els seus pantalons de vellut, els feren una trista cara llarga. Però quan es posaren a tocar, l'endemà, al teatre, els hagueren de donar el premi, en competició amb tot de bandes d'altres terres.

De tornada, passaren per Burgos i decidiren fer una visita al valencià cardenal Benlloch, que llavors feia d'arquebisbe en la ciutat castellana. Els anunciaren i esperaren al pati. Els periodistes rondaven per allí. Precedida per macers, la morada silueta del prelat s'apropa per la galeria. De sobte, s'avança, es recolza a la barana i els crida alçant els braços, amb entusiasme:

—Els hem fotut, xiquets, els hem fotut!

La feina va ésser a despistar els reporters...

ara...

Ara, tot això ha passat a millor vida. Per ara, només, però, l'afició continua. En els pobles, tan propers al front alguns, els vells, els marrecs i les dones continuen cantant i tocant, mentre treballen a la fàbrica o a la terra. Jo he escoltat una companyia de voluntaris de fortificacions ritmar el seu treball amb les notes fortes dels "Sirgadors del Volga".

I en més d'una secció valenciana, en qualsevol Brigada, hi trobareu els dos grups rivals, que discuteixen i es fan mala cara per saber si el calderó final d'allò de "La donne e mobile, qual piuma al vento" ha d'ésser o no sostingut.

La guerra, cantada, els deu semblar més d'ells mateixos, una cosa més seva. Com diu l'himne valencià:

**Per ofrenar noves glòries a Espanya
Nostra regió sabé lluitar...**

Front de Llevant, setembre 1938.

El convent de les clarisses fou bombardejat durant la guerra civil.

Orgue de l'església de l'Assumpció **Taller d'introducció a l'orgue**

Una altra activitat celebrada dins l'Escola d'Estiu fou la dedicada al coneixement de l'orgue. Durant dos dies, Joan de la Rubia, professor de piano i orgue de l'Escola de Música, mostrà el funcionament i explicà alguns dels misteris d'aquest fascinant instrument que tenim a la parròquia de la Nostra Senyora de l'Assumpció. A més de conèixer-lo per dins, els alumnes —estudiants de piano— escoltaren a mans del seu professor obres dedicades a aquest instrument i també es van iniciar en la tècnica de l'orgue, manipulant registres i algun pedal, tot interpretant peces treballades al llarg del curs.

Taller de reparació d'instruments de vent

Durant el mes de setembre, dins de la programació de l'Escola d'Estiu, se celebrà a la sala d'actes de la biblioteca municipal un taller per millorar el coneixement del nostre instrument i per aprendre a fer petites reparacions quotidianes. Manuel Martín, tècnic en reparació d'instruments, fou el professor encarregat d'impartir aquest taller que durà quatre dies. Al finalitzar les sessions es projectaven vídeos on s'explicava el procés de fabricació dels instruments.

**Imatge del taller de reparació el dia en que
participaren els saxofonistes**

Curs de tècnica Alexander

Una de les novetats que més acceptació tingué en l'Escola d'Estiu fou el curs de tècnica Alexander, impartit per Rafael García el passat mes de juliol. Aquest mètode, creat per un còmic australià, ajuda a combatre les tensions del nostre organisme i facilita la relaxació i soltura de moviments, la qual cosa permet millorar el rendiment de l'instrumentista i cantant, alhora que prevé lesions musculars. El professor Rafael García, que ha estudiat aquesta disciplina a Alemanya, va saber exposar el tema i fer-lo amè i interessant a un alumnat de totes les edats. Els curss es van dividir en sessions conjuntes, on hi havia explicacions teòriques i es practicaven exercicis en comú, i sessions individuals, on cada alumne dugué el seu instrument i practicà la millora de la posició corporal i la prèvia preparació del cos abans de l'estudi.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL

CULTURA - DEPORTES

XXV CERTAMEN PROVINCIAL DE BANDAS DE MÚSICA

BASES

PRIMERA
Podrán participar en el presente Certamen las Bandas de Música federadas dependientes de las Sociedades Musicales de la Provincia de Castellón, que cumplan los requisitos que se establecen en las presentes bases.

SEGUNDA
A los efectos de su participación, se establecen tres secciones:
Primera Sección.- Comprenderá aquellas bandas que se presenten al Certamen con un número de músicos entre 61 y 100 plazas.

Segunda Sección.- Comprenderá aquellas bandas que se presenten al Certamen con un número de músicos que no supere las 40 plazas.

Tercera Sección.- Comprenderá aquellas bandas que se presenten al Certamen con un número de músicos que no supere las 45 plazas, sus actuaciones no tendrán carácter competitivo.

TERCERA
No podrán inscribirse en el Certamen:
• En la Segunda Sección, las bandas que tengan más de 80 músicos.
• En la Tercera Sección, las bandas que tengan más de 60 músicos.
• En la Cuarta Sección, las bandas que tengan hasta 45 músicos y hayan participado en cualquier sección del certamen en sus cinco últimas ediciones.
Del cómputo del número de plazas de cada banda, se excluirán el director y el abanderado.

CUARTA
En las bandas participantes no podrán figurar más de tres refuerzos ajenos a la misma.

QUINTA
Para el control de las plantillas de las bandas participantes se aplicarán los criterios y requisitos establecidos en el Reglamento de la Federación de Sociedades Musicales de la Comunidad Valenciana, debiendo remitir cada banda a la citada Federación, una vez inscrita en el Certamen, relación por orden alfabético de los componentes de la misma que hayan de participar (en impresos que serán facilitados por la propia Federación). Si una vez inscritas las bandas de las Sociedades Musicales interesadas y verificados los listados, se comprobare que superaran las plazas de la Sección donde se han inscrito según la Base Segunda, se excluirán del Certamen.

SEXTA
Todos los componentes de las bandas que vayan a participar deberán acudir al certamen provistos indistintamente del carnet federativo, o en su caso, del D.N.I., para su identificación ante el control; dicha identificación se realizará por delegación de la Federación de Sociedades Musicales. Será incompatible la actuación de los músicos en más de una banda de la misma sección.

Los instrumentos musicales necesarios para interpretar las obras serán aportados por las respectivas bandas.

SEPTIMA
Las inscripciones deberán formularse mediante solicitud dirigida al Excmo. Sr. Presidente de la Diputación de Castellón, por el representante legal de cada Banda, según modelo de instancia que se inserta al final de estas Bases, y se presentarán en el Registro General de esta Diputación de 8 a 14 horas (Plaza de las Aulas, s/n) o bien en las oficinas de asistencia a:
• Morella.- C/ San Julián, 52 12300 Morella
• Traiguera.- C/ Ancha, 11 12330 Traiguera
• Benasal.- Plaza Don Blasco, 21 12160 Benasal
• Onda.- Plaza España, 20 12200 Onda
• Montanejos.- Plaza España, 15 12448 Montanejos
• Segorbe.- Romualdo Amigó, 6 12400 Segorbe

OCTAVA
El plazo de inscripción será de 20 días naturales a partir del siguiente al de la publicación de las presentes Bases en el Boletín Oficial de la Provincia. Caso de que el plazo finalice en sábado o festivo se entenderá prorrogado al siguiente día hábil.
Las bandas que resulten participantes, al objeto de confeccionar el programa de Certamen, deberán remitir a la Diputación a los tres días de celebrado el sorteo a que hace referencia la base décima, 4 ejemplares de la partitura de la obra de libre elección, una fotografía actualizada de la banda y el historial de la misma resumido en un folio a doble espacio tamaño DINN A-4.

NOVENA
Se limita el número de bandas participantes, según las distintas secciones, a:
• Primera Sección: 2 bandas
• Segunda Sección: 3 bandas
• Tercera Sección: 5 bandas
• Cuarta Sección: 2 bandas.

DÉCIMA
Al objeto de determinar las bandas participantes en el Certamen y su orden de actuación, se efectuará un sorteo en el Palacio Provincial, sede de la Diputación, ante la presencia del Ilmo. Sr. Presidente de la Corporación o Diputado en quien delegue, un representante de la Federación de Sociedades Musicales de la Comunidad Valenciana y un representante de cada una de las Sociedades inscritas en el certamen.
Una vez realizado el sorteo y determinado el orden de actuación de las bandas, éstas no podrán retirarse del Certamen, salvo en caso de fuerza mayor, so pena de quedar inhabilitadas para concurrir al mismo durante cinco años consecutivos.

Aquellas sociedades que hubieran quedado excluidas en el sorteo efectuado tendrán derecho a participar en el próximo certamen del año 2003 con la sola presentación de la instancia correspondiente y sin tener necesidad de tomar parte en el sorteo que en su caso deba efectuarse.

Las bandas concursantes realizarán sus audiciones por el orden que hayan obtenido en el sorteo previamente celebrado en la Diputación, agrupadas por secciones.

UNDECIMA
Las audiciones de la 3ª y 4ª sección se celebrarán el 27 de abril del año 2002, en horario de tarde, las de 2ª y 1ª el 28 de abril del año 2002, en horario a determinar, ambas en el Teatro Principal de Castellón.

En el caso de que por motivo de fuerza mayor no pudiera celebrarse alguna de las audiciones en las fechas que se señalan, la Diputación, previa consulta con la comisión de Control de la Federación de Sociedades Musicales, está facultada para suspender el acto, señalando nueva fecha para su celebración, sin que por estas suspensiones justificadas tengan las bandas derecho a reclamación ni indemnización ninguna.

DÉCIMO PRIMERA
La prueba consistirá en la interpretación por cada banda, de dos obras, una de libre elección y otra obligada, la cual se designa en la base vigésima primera.
Las obras de libre elección tendrán una duración máxima de 20 minutos.

DÉCIMO SEGUNDA
El jurado calificador estará integrado por los siguientes miembros:
• Presidente: El Excmo. Sr. Presidente de la Corporación o Diputado en quien delegue.

• Vocales: Cuatro músicos de reconocida solvencia en el ámbito musical, residentes en la Comunidad Valenciana designados por el Ilmo. Sr. Presidente.
• Secretario: El Secretario General de la Corporación o funcionario en quien delegue.

DÉCIMO TERCERA
Al finalizar las correspondientes audiciones de cada acto, el jurado se reunirá para puntuar a las bandas en la 1ª, 2ª y 3ª sección, teniendo en cuenta criterios de afinación, sonoridad, interpretación y dificultad técnica siendo eliminadas del cómputo total las puntuaciones máximas y mínimas.

La puntuación de cada miembro del jurado será de 0 a 10 puntos por cada uno de los aspectos relacionados en el párrafo anterior.
Si por cualquier motivo se produjera inasistencia de algún miembro del jurado se adecuará la puntuación en función del número de concurrentes al jurado de acuerdo con la media resultante.

La Federación habrá entregado con anterioridad el acta correspondiente con las anomalías, si las hubiere, observadas en el control de los Músicos.

La entrega de diplomas y corbatas se llevará a cabo el día 29 de abril.

DÉCIMO CUARTA
El fallo del Jurado se hará público inmediatamente después de haber finalizado las audiciones de cada uno de los dos días en que se celebre el certamen, mediante lectura del acta.

DÉCIMO QUINTA
La selección se efectuará atendiendo al mérito relativo. Solo en el caso de que en alguna Sección concurriera una banda nada más, se tendrá en cuenta el mérito absoluto de la ejecución.

DÉCIMO SEXTA
Las bandas clasificadas con mayor puntuación de cada una de las secciones 1ª, 2ª y 3ª pasarán a participar en el Certamen de Bandas de Música de la Comunidad Valenciana, que organiza la Conselleria de Cultura y Educación de la Generalidad Valenciana, en la fecha y lugar que se determine por la misma.

DÉCIMO SEPTIMA
Se concederán premios honoríficos a cada banda en cada una de las secciones, 1ª, 2ª y 3ª atendiendo a la puntuación otorgada haciéndose entrega de un Diploma, que se hará extensivo a las bandas de la 4ª sección atendiendo a su participación.

DÉCIMO OCTAVA
Se otorgarán a todas las bandas concursantes las siguientes cantidades en concepto de participación:
• Bandas de la 1ª Sección: 3.606,07 - 600.000.- pts.
• Bandas de la 2ª Sección: 3.005,06 - 500.000.- pts.
• Bandas de la 3ª Sección: 2.704,55 - 450.000.- pts.
• Bandas de la 4ª Sección: 1.502,53 - 250.000.- pts.

DÉCIMO NOVENA
La clasificación será con arreglo al siguiente desglose:
1º Premio: a las bandas que obtengan entre 150 y 200 puntos.
2º Premio: a las bandas que obtengan entre 110 y 149 puntos.
3º Premio: a las bandas que obtengan entre 80 a 109 puntos.

VIGESIMA
Se otorgarán a las bandas que resulten clasificadas para participar en el Certamen autonómico las siguientes cantidades:

1ª Sección: 901,52 - 150.000 pts.
2ª Sección: 751,27 - 125.000 pts.
3ª Sección: 601,01 - 100.000 pts.

VIGESIMO PRIMERA
Las bandas inscritas interpretarán como obras obligadas las siguientes:

1ª SECCION:
Preludi per un aniversari de Salvador Sebastià.
2ª SECCION:
Acuarela Tropical de Desiderio Artola.
3ª SECCION:
Fantasia per a banda de José Pla.

4ª SECCION:
Suggerencias de Pablo Angles.

VIGESIMO SEGUNDA
Los concursantes, por el mero hecho de su presentación al XXV CERTAMEN PROVINCIAL DE BANDAS DE MÚSICA, aceptan íntegramente las bases por las que se rigen.

VIGESIMO TERCERA
La efectividad de la presente convocatoria y bases está sujeta a condición suspensiva de existencia de crédito adecuado y suficiente en el presupuesto para el ejercicio 2002.

VIGESIMO CUARTA
17.1.- A los efectos de lo establecido en la Ley 30/92 de 26 de noviembre de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del procedimiento administrativo común, modificada por Ley 4/1999, de conformidad con el artículo 44.1 a falta de resolución expresa se considerará desestimada la solicitud por silencio administrativo.

17.2.- El plazo máximo para la resolución y la notificación de la resolución será de 3 meses desde la fecha en que la solicitud haya tenido entrada en el registro correspondiente.
17.3.- Contra el presente acuerdo que pone fin a la vía administrativa, podrá interponerse potestativamente recurso de reposición ante el órgano que lo ha dictado en el plazo de un mes contado desde el día siguiente al de su publicación o directamente recurso contencioso-administrativo ante la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana en el plazo de dos meses contados desde el día siguiente de su publicación, todo ello de conformidad con el vigente tenor de los artículos 116 y 117 de la Ley 30/1992 de 26 de noviembre, modificada por Ley 4/1999 de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común y los artículos 10, 14, 25 y 46 de la Ley 25/1998 de 13 de julio, reguladora de la Jurisdicción contencioso-administrativa y sin perjuicio de que se pueda ejercitar cualquier otro recurso que se estime procedente.

MODELO DE INSTANCIA

D./Dña.: _____, con
D.N.I. nº _____, domiciliado en _____, de
(C.P.) _____, teléfono _____, como
representante legal de la BANDA
Con domicilio social en
(C.P.) _____, dirigida por: _____

D/ Dña.: _____
Enterado de la convocatoria del CERTAMEN PROVINCIAL DE BANDAS DE MÚSICA publicada en el Boletín Oficial de la Provincia de Castellón, num. _____ de fecha _____, por medio de la presente instancia manifiesta su voluntad y deseo de concurrir a la banda que representa al Certamen citado en su sección _____ (especificar, 1ª, 2ª, 3ª ó 4ª). La banda cumple con los requisitos establecidos en la convocatoria cuyas bases conoce y acepta.
Interpretará como obra de libre elección: _____ del autor compositor _____

Solo para las bandas de la 1ª, 2ª y 3ª sección:
Se comprometo por ello, caso de que resulte calificada con mayor puntuación, a acudir al CERTAMEN DE BANDAS DE LA COMUNIDAD VALENCIANA, en el lugar y fecha que le sean indicados. Asimismo, se comprometo, caso de que resulte clasificada con menor puntuación a realizar un concierto para la Diputación Provincial de Castellón.

DECLARA que conoce los efectos que pueda producir el silencio administrativo y el plazo establecido para la resolución y notificación de la resolución por haber sido publicado en el Boletín Oficial de la Provincia.

Castellón de la Plana, a 27 de noviembre de 2001.— EL PRESIDENTE ACTUAL, Fdo.: Francisco Martínez Capdevila.— EL SECRETARIO GENERAL, Fdo.: Manuel Marín Herrera. 6623

